

Värmlands Anor

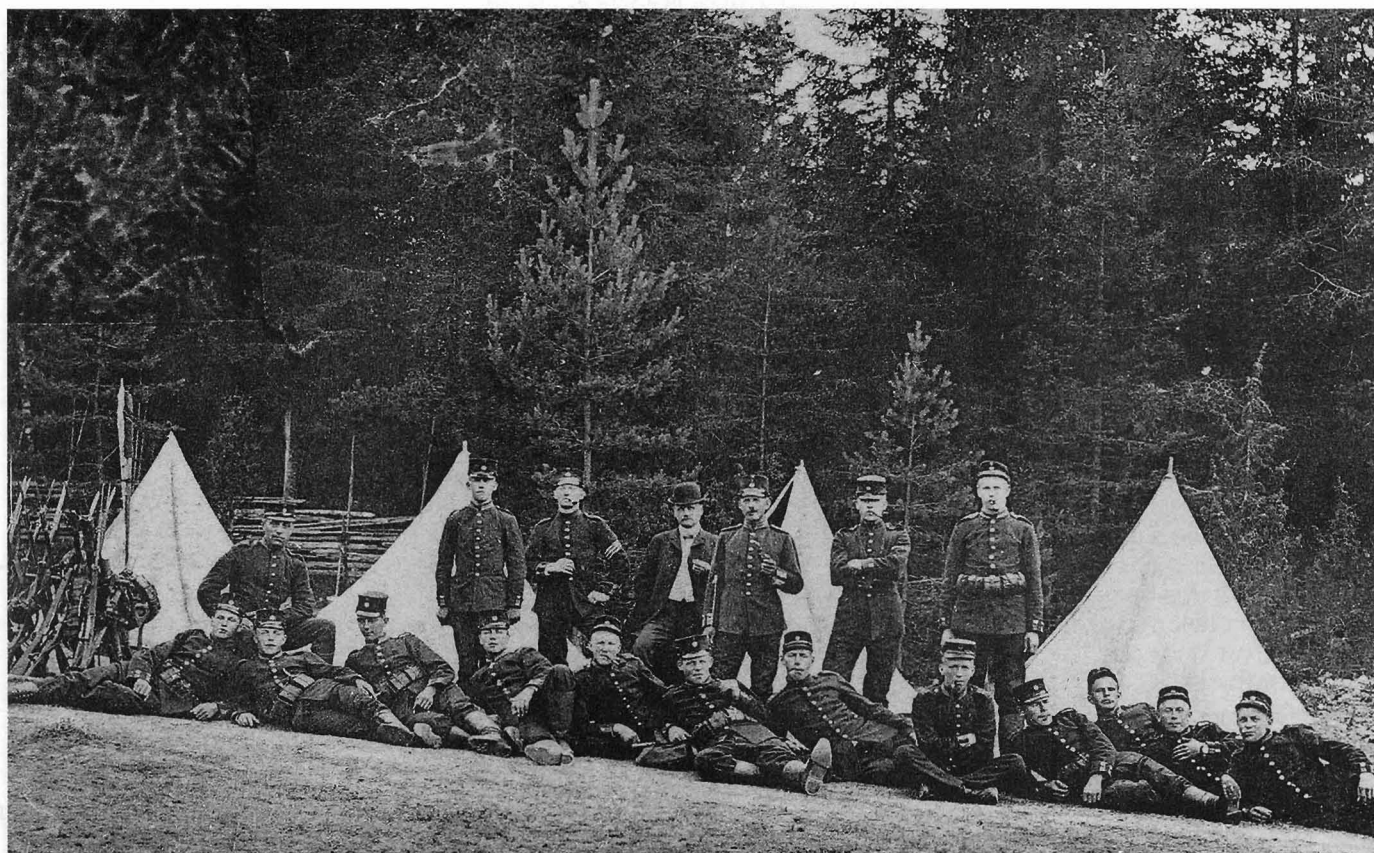
1998:3

Nr 3 1998

Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening
ISSN 1400-1047

Pris 30:-

Årgång 15

Efter unionsbrottet den 7 juni 1905 följde en rad militära förberedelser. Den 26 juni började ett mindre antal förband, sammansatta av ineliggande årsklass, att förflyttas mot västgränsen närmast för bevakning av järnvägarna. IngaLill Mellqvist i Hässelby har bidragit med ovanstående foto. Det är hennes morfar, lanthandlaren Anders Gustav Schyman i Lerhol, Edane, som står i mitten. Enligt traditionen bjöd han hela kompaniet på dricka.

VärmlandsAnor

VärmlandsAnor utges som medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening. Bidrag till tidningen, synpunkter på inriktningen och tips om händelser för bevakning mottas tacksamt av Redaktören. Citat ur VärmlandsAnor får göras, om källa anges.

Redaktionen förbehåller sig rätt att redigera och sätta rubriker i insända bidrag.

Upplaga 1100 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare och redaktör Lars-Gunnar Sander Norra Berghaget, 667 32 Forshaga. Telefon 054-872754

Produktion Anette Carlsson, Tulegatan 4B, 703 54 Örebro, 019-18 69 54

Tryck Tryckeri AB Knappen, Karlstad

Manusstopp för 1998:4 är 4 november 1998

Värmlands

Släktforskarförening

Föreningen bildades 1983 och har till ändamål att stödja och stimulera intresset för släkt- och hembygdsvetenskap i Värmland och förena dem som delar detta intresse. Föreningen är ansluten till Sveriges Släktforskarförbund.

Organisationsnummer 873201-6897

Föreningens adress: c/o Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga

E-post: genealogi.wermland@swipnet.se

Medlemsavgiften är 100 kr för ordinarie medlem och 30 kr för familjemedlem (1998) till svenskt postgiro **46 96 60-5**. Medlemmar i Norge betalar 100 norska kronor + porto 40 respektive 30 kronor till norskt postgiro **0806 1944339**.

Arkiv Emigrantregistret, Box 331, 65208 Karlstad. Telefon 054-159272.

Föreningen har även en **hemsida** på internet: www.home6.swipnet/~67701

Styrelsen

Ordförande Lars-Gunnar Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga. Telefon 054-872754 Mobil tel 070 634 81 87

Vice ordförande Anette Carlsson, Tulegatan 4B, 703 54 Örebro. Telefon 019-186954.

Sekreterare Gunnar Jonsson, Älvhagsgatan 25, 66140 Säffle. Tel/fax 0533-10559 Mobil tel 070 583 24 96

Kassör Liv Hagberg, Garvaregatan 4, 652 20 Karlstad, Telefon 054-218232

Materialförvaltare Bo Cider, Skolgatan 12, 66060 Molkom. Tel 0553-10378

Ledamot Bernhard Granholm, Ljunggatan 39C, 66432 Grums. Telefon 0555-61153

Ledamot Tom Silja, Storgatan 49, 66730 Forshaga. Telefon 054-874612

Registrator Sonja Peterson, Ölmegetan 9 A, 65230 Karlstad. Tel 054-219411

Innehåll

Artiklar med värmländsk anknytning i Släkt och Hävd	3
Häradsurmästaren och kyrkobyggaren Sven Hertz	4
Regementsmötet i Karlstad	6
En "kohandel" i Kristiania	10
Riksdagsval i Filipstad	12
Om klockare i 1686 års kyrkolag	13
Rösläggning i Botilsäter	14
Barnadödligheten i Brunskog vid sekelskiftet 1800	15
Prostvisitation i Kila och Tveta församling	20
Ur andra medlemsblad	22
Rättelser och kompletteringar till Antavla 58	22
Boktips	23
Svedjefinnar	25
Föreningens utgivning av böcker och register	26
Höstens program 1998	27

Svensk-ättling från USA på besök i Grums och Arvika.

I juni besöktes Grums och Arvika av svensk-ättlingen Charles V Lundeen från Vermont i USA. På grund av Emigrantregistrets flyttning i sommar hade man inte möjlighet ta emot Lundeen utan hade bett Probanden i Grums om hjälp. Hans farfar, Carl Jonasson, föddes i Norra Flokerud i Grums och hans farmor i Arvika.

Besöket i Grums förbereddes med att Inga Adamsson forskade fram farfadern och dennes familj och anor. Hon lyckades även finna en kusin till Lundeen, som bodde på en servicehem i Grums. Via internet fick vi snabbt kontakt med Lundeen och kunde bestämma tid och plats för kontakt. Han kom i sällskap med sin fru Joan, härstammande från Irland.

Tack vare Inga Adamssons person- och lokalkännedom i Grums kunde vi söka upp de aktuella platserna i Flokerud och Malsjö och kom i kontakt med ytterligare släktingar. Lundeen fick även träffa sin kusin på servicehemmet. Han fortsatte sedan sin resa till Arvika där Kenneth Larsson hjälpt honom med farmoderns anor.

Bland Carl Jonassons anor finns Borg-

viks- och Gillbergabor. Vi har funnit några anor där vi hittills gått bet, bl a en Petter Bäckström, född 1748 i Västergötland. Där har vi lagt in sökning i Släkt-historiskt Forum och internettidningen Rötter.

Carl Jonassons antavla planeras att publiceras i VärmlandsAnor.

Bernhard Granholm

Nytt mikrokortcentrum

Riksarkivet kommer under denna höst, senast den 1 november, att öppna en forskarsal i Arninge norr om Stockholm. Där kommer att finnas kyrkoarkivens material fram till 1895 samt Statistiska Centralbyråns utdrag ur folkbokföringen. I forskarsalen kommer att finnas 45 platser med läsare och 15 platser för användare av originalböckerna. Där kommer också att finnas ett referensbibliotek för släktforskare.

Artiklar med värmländsk anknytning i Släkt och Hävd 1950-1998

Genealogiska Föreningen utger tidskriften "Släkt och Hävd" som utkommer med tre nummer per år. Innehållet består vanligtvis av mycket omfattande genealogiska uppsatser av hög kvalitet. Här följer en förteckning över alla artiklar med värmländsk anknytning som förekommit i "Släkt och Hävd" från starten 1950 och fram till dags dato.

1951:1

Nils-Olof Hagberg: Anteckningar av brukspatron Olof Hagberg (1768-1835) i hans bibel. Hagberg var från 1788 brukspatron på Skarphyttan i Kroppa socken, bodde 1793-1821 på Svartsången i samma socken och därefter på Niklasdam i Varnums socken.

1951:2

Lars Asplund: Min antavla. Författarens morfar, prost Johan Nordensons förfäder var uteslutande bönder, bosatta inom ett fåtal socknar i västra Värmland

1958:3

Kjell Magnell: Engelbrektsläkten från Kälkesrud. Kälkesrud ligger i Arvika socken. Författaren granskar kritiskt en äldre släktutredning som gjorts av komministern Karlberg i Älgå.

1962:3

Erik Hellerström: Anteckningar om släkten Wallroth, Selma Lagerlöfs moderne-släkt. Anfadern inkallades troligen från Sydtykland till Traneberg på Kållandsö. Därifrån flyttade släkten över till Värmlandsnäs.

1963:1

Erik Hellerström: Selma Lagerlöfs antavla i 4:e led. Jämför man de fyra stora värmländska författarnas härstamning, visar sig Selma Lagerlöf utan tvekan ta priset som den genuinaste värmlänningen. Hennes antavla i 4:e led upptar endast personer bosatta i Värmland, de flesta eller kanske alla med djupa rötter i landskapet.

1963:2-3

Erik Hård af Segerstad: Hur jag fann mina värmländska förfäder. Kornetten

Johan Vilhelm Köhler i Rudskoga.

1965:2-3

Kjell Magnell: Pelle i Ramstad, Stårckarna och Elin Jakobsdotter. Ramstad ligger i Södra Ny socken

1969:2-3

Björn A Nelson: En karolins levnadsöden. Löjtnant Johan Svenske vid Nerike-Wermlands regemente. I uppsatsen redogörs för regementets öden under det stora nordiska kriget. Svenskes personalia i Värmlands regementes historia av Nordensvan är ganska felaktiga enligt Nelson.

1973:1

Jan Eric Almquist: Den jordbesittande adeln i Värmland och Dalsland 1562-63. Förteckning som författaren upprättat på basis av Frälse- och rusttjänstlängderna i kammararkivet. Den jordbesittande adeln i Värmland (53 personer) utgjordes av ungefär 14 procent värmlänningar. Något fler var bosatta i Västergötland, medan den återstående procenten var fördelad mellan adelsmän huvudsakligen från Uppland, Södermanland, Östergötland, Västmanland, Småland, Dalsland och Närke. Värmlänningarna bodde på sätesgårdarna Agnhammar, Berg, Brandsbol, Bro, Höglunda, Krokstad och Ramstad.

1973:3

Gunnar Norlin: Bratt af Höglunda, andra Brattsläkter och släkten Wallman. Sten Östensson Bratt, syssloman i södra Guldbrandsdalen hade sonen Nils Stensson Bratt, fogde i Värmland, adlad 1456. Denne hade sonen Mats Bratt till Björke.

1974:2

Anna Westlund: Släkterna Kruse och Petraeus. Felaktigheter i Lagergrenska samlingen beträffande bruksskrivaren Daniel Kruse vid Sunnemohyttan i slutet av 1600-talet och början av 1700-talet. Felaktigheter i Edelstams Karlstads stifts herdaminne beträffande kyrkoherden i Filipstad Olof Olai Petraeus.

1977:1-2

Kjell Åberg: Skräddaren Jan Åberg från

Saxån. Ett släktforskningsproblem. Skräddaren Johan Åberg var son till bergsmannen Olof Håkansson i Saxån, Färnebo socken. Stamtavla fram till nu-tid.

1978:3

Leif Gidlöf: Släktforskning i Värmland-sarkiv och Folkrorelsernas arkiv för Värmland.

1985:3-4

Kjell Åberg: Vem var farfar till skräddaren Jan Åberg i Saxån?

1991:3-4

Sten Möller: Lewin - en värmlandssläkt. Landsfogden på Åland, Marcus Ericsson hade sonen Matthias Marci Allandensis, född omkring 1560 och superintendent i Mariestad. Denne hade sonen Erich Matthiasson Molitaeus, född 1589. Denne hade sonen Anders Ericsson Molitaeus född 1620 och bosatt i Glava. Denne hade sonen Anders Andersson Lewin född 1650 och bosatt i Silbodalen.

1993:3-4

Bertil I W Kjellendorff: Bergsmannen Carl Persson från Långban. Carl Persson anges första gången år 1628 som bergsman vid Långban. Han blev delägare i den nya hyttan vid Långbansände som togs i besittning 1643. Den 45 sidor långa uppsatsen beskriver hur bergsmännen fick kämpa mot bergmästaren, Bergskollegium och borgarna i Filipstad för att få rätt att vidareförädla sitt tackjärn i en stångjärnshammare. Ett stort antal domboksavskrifter liksom en förteckning över bergsmännen vid Långban och Gåsborn 1560-1650.

1994:2

Martin Ekman: Släktnamnet Ekman och en ö i Väner. Namnet på Värmlands eller Göteborgssläkten Ekman togs av barnen till stamfadern Joen Larsson och hans hustru Anna Bratt. Första gången det användes var år 1666. Med stor sannolikhet är det taget efter Ekudden på Arnön i Väner, som av allt att döma var Joen Larssons och hans barns fiskeläge.

Häradsurmästaren och

1700-talets sista årtionden var en intensiv kyrkobyggnadsperiod i Karlstads stift. I många av de kyrkbyggen som företogs under denna tid medverkade Sven Hertz. Trots att han är inblandad i så många sammanhang så har det hitintills funnits endast en levnadsteckning över honom som utlämnar några av de viktigaste händelserna i hans liv. Denna levnadsteckning utfördes av domprosten C V Bromander och finns publicerad i Karlstads stifts julbok 1929. Av tillgänglig litteratur går det dock att få en ganska god bild över Sven Hertz' levnadslopp.

Född i Kila

Sven Hertz föddes 1736 i Bunäs i Kila socken enligt husförhörlängden, men finns inte med i Kilas födelsebok för detta år. Fadern var sergeanten Erik Hertz och modern hette Helena Schultz. En påfallande teknisk begåvning uppenbarar sig i Sven och hans bröder Peter och Johan blev lantmätare, medan Erik precis som Sven blev byggmästare.

På 1750-talet får Sven Hertz plats som lärgosse hos den bekante byggmästaren Christian Haller i Karlstad. Haller är mest känd som ansvarig för bygget av Karlstads domkyrka. C V Bromanders förmodan om att Sven Hertz varit med om tornbygget på domkyrkan 1752 kan

dock inte beläggas. Klart är dock att Sven Hertz är med vid bygget av Nedre Ulleruds nya kyrka, och tillsammans med Christian Hallers änka Hedvig fullbordade han bygget efter Christians död 1759. I Kilas första husförhörlängd (1761-65) meddelas att Sven Hertz "står i mantal i Karlstad". Han finns ännu i 1765-68 års husförhörlängd kvar i Bunäs och kallas där "häradsurmästare". Den 15/12 1767 vigdes i Södra Ny "Hr Konsterförfarne Suen Herz från Bunäs och Kila Socken med Jungfru Elsa Larson på Löfwås". Bruket av namnet Lasson som släktnamn är intressant.

Fullbordar kyrkan i Södra Ny

Förmodligen har Sven Herz också byggt åtskilliga profana byggnader, men det är hans arbeten på kyrkor i sydvästra Värmland som eftervärlden bäst känner till. I den som sedermera skulle bli Hertz hemsocken, Södra Ny, var man 1758 på gång med att bygga ny kyrka. Den urmästare som åtog sig arbetet var den ovan nämnde Christian Haller. Haller avled dock redan nästa år, och kyrkbygget kom att dra ut på tiden. Sven Hertz fullbordade den halvfärdiga kyrkan, och tycks ha varit direkt ansvarig för byggandet av tornet. Hans lön för arbetet med hela kyrkans rappning var 20 daler silvermynt, ° tunna råg och ° tunna bjugg (=korn,

red anm) samt ett pund fläsk och ett dito kött på varje hel gård.

Torn på Bro kyrka

I Södra Nys grannsocken Bro hade man beslutat sig för att bygga torn på kyrkan. 1761 lämnade Sven Hertz kostnadsförslag. Sven Hertz ritning godkändes. Tornet kom länge att stå halvfärdigt, och det dröjde ända till 1776 innan bygget var fullbordat. Tornet var ursprungligen försatt med en enkel pyramidformad huv. 1895 fick Bro kyrka sin nuvarande smäckra tornspira.

Torn på Kila kyrka

Medan tornbygget i Bro ännu inte var fullbordat, fick Sven Hertz ett uppdrag i sin hembygd Kila. Den gamla klockstapeln av trä vid Kila kyrka var alldeles förfallen och nu beslutade man sig, efter viss vända, att bygga ett kyrktorn av sten. Hertz murade tornet och byggde dessutom en kyrkogårdsmur. Arbetet med tornbygget inleddes 1769 och var färdigt 1776. F ö är det Hertz som tillsammans med brobyggmästaren Anders Jacobsson från Karlstad som ritat Kila kyrkas beundrade spira. På tornet står det än idag initialerna E S (kyrkoherde Elof Seidelius) och B v E (kyrkoföreståndaren Bengt von Echstedt). Det hade inte varit helt galet om det också stått S H.

Millesvik

Vid Millesviks kyrka utför Hertz under åren 1772-74 vissa arbeten, som lämnar spår i kyrkoräkenskaperna men är svåra att härleda i byggnaden.

Byggmästare i By

I By beslutades redan 1758 att bygga ny kyrka. Christian Haller var avtalad som byggmästare. Han avled redan 1759 och gesällen Jon Lander var påtänkt som efterträdare. När han också dog blev det Sven Hertz som fick ansvara för kyrkbygget. By kyrka är således den första hela kyrka som Sven Hertz byggt. Hertz kontrakt med By församling om takresning och spåntäckning finns bevarat. Det är upprättat den 13 juni 1733. Hertz lön var 300 daler silvermynt, samt 1 skäppa råg och ° skäppa bjugg för varje helt

By kyrka. Foto Carl-Johan Ivarsson.

kyrkobyggaren Sven Hertz

hemman till förplägnad för honom och hans hantlangare. 1778 var murningsarbetet för den nya kyrkan avslutat, och året därpå förrättades kyrkans invigning av kontraktsprosten i Näs härad Elof Seidelius, som därtill förordnats av biskopen.

Den 23 juli 1784 lät Hertz sätta upp en inskrift på Hallers gravkor invid Karlstads domkyrka. Inskriften, som bevarades för eftervärlden genom att den avtrycktes i Karlstads Wecko-Tidning, spolerades förmodligen när gravkoret revs på 1830-talet.

Ed

I Eds socken ansåg man kyrkan alltför liten och redan 1766 fattades beslut om byggande av ny kyrka. 1771 hade Sven Hertz uppgjort ritningar till en ny kyrka som insändes till Överintendentsämbetet. Där fick de ligga orörda till 1782, då en kopia insändes, även den utan att godkännas. I stället bearbetades ritningarna två gånger, och slutligen kunde Kungl Maj:t godkänna dem i oktober 1782. Den godkända ritningen följde dock Hertz förslag i allt väsentligt. Den 29 april 1783 lades grunden till kyrkan av majoren Carl Fredrik Ugglä. Sven Hertz ledde byggnadsarbetet. Det avslutades 1785, men kyrkan invigdes först den 31 augusti 1788.

Ordning och kaos i Nor

I en annan socken i Grums härad, Nor, utdömdes den gamla kyrkan redan 1634. Den kom emellertid att var kvar ända till slutet av 1700-talet. 1782 uppdrogs åt byggmästaren J G Reincke i Karlstad att utarbeta förslag till kyrkans utvidgning och förbättring. Senare ändrade man sig och ville bygga en helt ny kyrka. Reinckes ritningar till en ny kyrka godkändes dock inte av Överintendentsämbetet men då hade man redan lagt grundstenen till den nya kyrkan. Läget blev ännu mer kaotiskt, då den av Reincke uppförda kyrkmuren befanns vara så dålig, att den måste nedrivs. Reincke lämnade sin befattning i Nor 1787 och kyrkbyggets främste tillskyndare, kyrkoföreståndare Reinhold Antonsson flyttade från socknen. 1792 får

Sven Herz uppdraget att föra kyrkbygget i hamn. Efter visst trassel med ritningar återupptogs kyrkobyggandet 1796 och två år senare står kyrkan klar att invigas.

Uppdrag på Dal

1790 får Hertz uppdrag ganska långt hemifrån, nämligen i Frändefors och Gestad på södra Dal. Där är kyrkorna förfallna, och Hertz får göra ritningar till nya kyrkor i båda socknarna. För Frändefors så överarbetas de i Överintendentämbetet av Thure Wennberg, som alltså är den verkliga upphovsmannen till Frändefors kyrka. Hertz tycks inte ha uppskattats som arkitekt. Om han deltog i byggnadsarbetet är oklart.

Ritningar till Huggenäs realiserades ej

I den lilla socknen Huggenäs fanns en gammal, säkert medeltida träkyrka. Under hela 1700-talet diskuterades frågan om kyrkbygge. 1798 gör Sven Hertz ett inlägg i "debatten" genom att förlägga en ritning till en ny stenkyrka. Den skulle kosta 1521 riksdaler. Ritningen visar en enkel stenkyrka med stora fönster, tresidigt korslut och en föga elegant pyramidformade tornäckning, liknande den som faktiskt utfördes i Bro. Någon stenkyrka blev det aldrig i Huggenäs, utan socknens kyrka raserades och huggenäsborna fick i stället använda sig av Södra Ny kyrka i 150 år.

Segerstad

Christian Haller, Sven Hertz läromästare, hade 1738-47 uppfört en ny kyrka i Segerstad. Nu (1806) föreslog Hertz att en ingång på långhusets södra sida med ett litet rundfönster ovanför skulle ersätta ett stort fönster, vilket sedermera skedde. 1810, när Sven Hertz var död, ändrades på hans förslag samma kyrkas bänkinredning så att gångarna vid väggarna borttogs.

Den grå vardagen

Det är svårt att se människan Sven Hertz bakom alla dessa namn och årtal. Vi vet inte så mycket om hans liv, mer än att han var bosatt i Hällbostad i Södra Ny socken. Förmodligen har hans mesta

tid gått åt till murande av eldstäder, källare och liknande mer vardagsbetonade byggnadsarbeten. Han var säkert Christian Hallers främste elev, och han hade "turen" att leva under en intensiv kyrkobyggnadsperiod i sina hemtrakter, Näs och Grums härad. Det är genom dessa arbeten han har gått till eftervärlden.

Sven Hertz första hustru avled omkring 1787 och 1793 gifte han om sig med stadsvaktmästardottern Anna Hultgren från Karlstad. År 1800 flyttade familjen till Karlstad och där avled Sven Hertz den 6 januari 1809 av "älderdomsbräcklighet". Hertz hade fyra barn, alla från första äktenskapet.

Carl-Johan Ivarsson, Västra Takene, Högborgsrud, Säffle

(Artikeln publicerad första gången i Säffle-Tidningen 30/1 1996. Här något bearbetad.) Se även foto av Kila kyrka på sid 20.

Litteratur:

Bromander, C V: Sven Hertz - En värmländsk kyrkbyggmästare; Karlstads stifts julbok 1929, sid 40-51. Karlstad 1929.

Grane, Erik: Frändefors kyrkor historik och beskrivning. Vänersborg 1988
Johansson, Alf: By kyrka. En krönika till 200-årsminnet 1979. Säffle 1979.
Järliden, Barbro: Nors kyrka. Ystad 1978.

Kjellin, Helge: Kyrkor i Grums härad. Sveriges kyrkor, Värmland band I, häfte 1-2. Stockholm 1924.

Kjellin, Helge: Nedre Ulleruds kyrka. Karlstad 1959.

Nisbeth, Åke: Eds kyrka. Ystad 1989.

Schyman, Iwan: Värmlandsnäs från forntid till nutid I-II. Säffle 1954-1958.

Efterlysning

Du kommer väl ihåg att anmäla ny adress till föreningen. Ibland får vi tyvärr tillbaka VärmlandsAnor från Posten med ett meddelande att adressaten flyttat, men det sägs inte vart. Nu efterlyser vi Åke Karlsson som tidigare bodde på Flöjtgatan 108 i Karlstad. Är det någon som vet vart han har tagit vägen ?

Regementsmötet i

Regementsmöten har väl alla släktforskare hört talas om och många har väl en någorlunda föreställning om vad det var för slag. Men hur dessa möten mer i detalj gestaltade sig är kanske mindre känt. Denna artikel fanns bland Harald Perssons efterlämnade papper. Tyvärr fanns där ingen notering om vem som sänt in den till redaktionen och vi ber därför vederbörande att ge sig till känna.

Kapten Petter Bäär

I samband med att jag studerade material på Krigsarkivet angående min förfader Petter Bähr, kapten vid Kristinehamns kompani i Närke-Värmlands regemente åren 1721-1739, fann jag i Kristinehamns kompanibok hans avskrifter av ordergivningen under regementsmötet 12-21 september 1732 i Karlstad. Avskrifterna ger information om färdvägen till Karlstad, inkvartering, uppförande och moral, vakthållning, ordonnanser, vapenhållning, klädsel, olika övningar med mera. Här framgick det också att det bara var de värmländska kompanierna som var närvarande vid detta möte.

Annotationerna är kapten Petter Bährs egna noteringar angående hans kompani. Originalen har mycket få interpunktioner vilket innebar att jag vid denna avskrift skapade sådana vid lämpliga tillfällen. I övrigt är språket moderniserat med enstaka pronomentillägg men i regel är ordföljden densamma som originalet. Dock har några ord vid enstaka tillfällen fått byta plats för att tydliggöra innehållet.

Marschen till Karlstad

Likmätigt högvälborna herr greve och överste Karl Posses ankomna respektive order skall de 7 värmländska kompanierna till regementsmöte och generalmönstring infinna sig i Carlstad den 12:e september. Manskaptet skall vara försedda med 10 dagars underhåll, förutom det de kan behöva i vägen fram och tillbaka. Tillhörasamt följer därav antalet marscher således. Den 9:e september om aftonen församlade sig så väl över- och underofficerarna samt gemena som är boendes i Visnums härad, tillika med den delen i Varnums socken som bor på östra sidan om Christinehamns stad. Den 10:e sedan manskaptet besvistade gudstjänsten i benämnda stad, marscherade de till Rudsberg, där den övriga delen av kompaniet om aftonen församlade sig. Den 11:e fortsatte marschen med hela kompaniet ifrån Rudsberg till Bulsterud. Därifrån den 12:e till Carlstad där manskaptet blev inkvarterad hos borgerskapet. De gemenas tält, samt gevär var medtagna och med 3 stycken skjutshästar ifrån Järdsberg fördes till kamperingsplatsen. Eljest är under pågående regementsmöte och generalmönstring följande order utgivna:

Order Carlstad den 12 september 1732

1. Sedan som kompanierna nu kommit i kvarter här i staden, tillhålla cheferna och officerarna sina underhavande att leva fredsamt med sina värdar, ingen någon oförrätt tillsjuda samt väl vakta elden, så att inte ringaste klagomål må förorsakas, vilket nu en gång för alla strängeligen är befallt.

2. Fanvakt drages ut nu strax, som skall bestå av 1 löjtnant, eller fänrik, 1 underofficer, 2 trumslagare med 1 korpral och 24 gemena, vilken utsätter vanliga poster som flitigt patrullerar om natten på gatorna samt att förtaga allt buller, svärmande och drickande.
3. Ordonnanser ges 1 korpral av vart kompani som förbli vid fanvakten.
4. Geväret görs väl rent samt torka monderingarna ifall de blir våta.
5. I morgon bitti tar kompanierna sina pikar från tyghuset vars spetsar renskuras.
6. Skulle i morgon bliva uppehållsväder skall då order meddelas, varefter kompanierna ha sig att rätta. Emellertid ikläder sig manskaptet inte andra kläder än släpklädningen.
7. Klockan 8 slås tapto och revelj i dagningen.
8. Kompanierna håller korum i kvarteren i afton.
9. Var furir förskaffar sig 60 alnar snöre, och i afton infinns sig hos herr kapten Strömmer.
10. På vakt: löjtnant Kiörling, underofficer och korpral av Överstelöjtnantens kompani. Trumslagare av Överstelöjtnantens och Näs kompani. Gemena: Christinehamns kompani 4 man.

Annotation

Idag har kompaniet inmarscherat i Carlstad då följande förslag ingavs:

Kaptener 2
Fänrik 1
Trumslagare 2
Korpraler och gemena 161
Sjuka hemma på rotarna 3
Rymda 1
Vakanta 7
172

Carlstad den 12 september 1732, Petter Bähr

Order den 13 september 1732

1. Kulorna tas ifrån manskaptet i förvar hos löjtnanterna av kompanierna.
2. Bussarna förbjudas att röka tobak på gatorna: vid 6 par spåden som därmed beträder.
3. Patronerna förfärdigas nu i afton, emedan som kapten Strömmer har av herr överstens order att utdela krutet samt de ankomna flintstenar.
4. Skjuttavlorna skaffas ut till lägret och planteras i en linje bakom kampementet.
5. Den som åstundar köpa det nya Reglementet, så finns det hos herr överstelöjtnant Silversvärd, 5 ex a 1 öre silvermynt styck.
6. Enär något trumslag sker vid fanvakten, vare sig det är tapto-revelj eller förgadring, ges det till känna genom appell, varpå de vid kompanierna svarar och utgår ifrån sina chefers dör-rar, så vitt kompaniet ligger, och stannar således därifrån de utgick.

Carlstad 1732

7. Löjtnanterna rapporterar herr överstelöjtnant Silverswärds hela bittida mönstring och fältväblarna beniga dagrapport till adjunkten strax efter reveljen.
8. Ifrån Jösse härads kompani är ej ännu något förslag inkommit, som måste ske i afton.
9. Fanvakten efter förra ordern.
10. På fältvakt vid lägret kommenderas 1 underofficer med 1 korpral och 16 gemena att hålla vakt vid tälten, och utsätter en post på var flygel.
11. På vakt: fänrik Emertz, underofficer och korpraler av Näs- och Christinehamns kompani. 4 stycken på fältvakt: underofficer och korpral av Jösse härad gemena från Christinehamn. 2 man på ordonnans hos greven och överstelöjtnanten Friezky: korpraler av Älvdals. I stället för stövletter tager manskapet på sig vita strumpor, och laga så att stövletterna är ena innan order ges dem att bruka.

Annotation

På vakt 4 man. Sjuka här 4 man.

Order den 14 september 1732

1. Regementet tager i morgon den nya monderingen på sig, undantages stövletterna, tillseendes att de är rena och snygga, i linkläder proper och nyktra.
2. Så snart förgadring slås, marscherar kompaniet på fältet tyst till exercering. Fanorna tas ut av Carlstads kompani, dit alla förarna samlas.
3. Fanvakten blir 60 man stark som hålls av en löjtnant eller fänrik, 2 underofficerare och 2 korpraler.
4. På piket: 1 korpral med 6 man av vart kompani som patrullerar flitigt i sitt kompani för våldens skull.
5. På fältvakt: som i går.
6. Tapto och revelj efter vanligheten, men när förgadring slås samlar sig alla trumslagarna vid fanvakten, vilket sker strax efter reveljen.
7. På vakt löjtnant Ahlbom, underofficer och korpral av Christinehamns och Carlstads kompani, gemena av Christinehamns 9 stycken. På fältvakt: underofficer och korpral av Nordmarks, gemena Christinehamns 3 stycken.
8. Ordonnans till herr överstelöjtnant Silversvärd: en korpral av vart kompani.

Annotation

Sjuka vid kompaniet 6 man.

Order den 15 september 1732

1. Tapto slås klockan 8 och revelj klockan halv 5
2. Så snart revelj är slagen lägger manskapet sig till, att när förgadring slås, som sker precis klockan 6, marscherar kompanierna ut på fältet att exercera, i samma mondering som i dag.
3. Krutet delas strax ut och fylls med 4 patroner.
4. Manskapet vid kompanierna inrättas vid parader och alla vakter som i dag blev befallna: nämligen det lägsta man-

skapet i första ledet, det närmast i sista, och det närmast i det andra ledet, och det allra minsta i det tredje ledet. Som en gång för alla blivit befallt.

5. Varje halvtimme patrulleras av fanvakten då skyltvakten på Snorken ropar "Patrullen an". Eljest observeras med vakterna vad som i går blev befallt.
6. På fanvakt: fänrik Frumerie och av Näs och Älvdals kompanier. På tältvakt: underofficerare av Överstelöjtnanten samt korpral och gemena Christinehamns 11 man.
7. På vakt i morgon: löjtnant Böngren, underofficerare av Nordmarks och Christinehamns kompanier. På tältvakt: underofficerare av Carlstads kompani och gemena Christinehamns 1 stycken.

Annotation

Sjuka befinnes 6 man. Bekommit till kompaniet: 1 lisspund krut.

Order den 16 september 1732

1. Enär generalmönsterherren kommer som i afton förväntas, kommenderas hos honom på vakt: 1 kapten, 1 löjtnant, 1 fänrik, 5 underofficerare, 2 trumslagare och 150 man med korpraler och gemena. Kapten blir Karl von Kothén, löjtnant Liljehök och fänrik Wolffelt, som nu strax på första orden hålla sig färdiga att samlas på torget. Manskapet iklädda som i dag med fullt i övrigt och undergevär.
2. Utom dessa kommenderas 4 stycken andra underofficerare till tvenne avlösningar med korsgevär som skall stå för generalens dörr.
3. Med de övriga vakterna förblir som förr är befallt, vilka i morgon efter middagen avlöses vartill tecken ges precis klockan 3 efter middagen.
4. I morgon efter ordinarie gudstjänst kommer regementet att gå i kyrkan, vartill tecken ges med trumman klockan 7 första gången, klockan 8 andra gången. Klockan 9 samlas kompaniet för sina chefers dörrar klädda i sin mondering med undergevär allenast och samlas klockan 10 på torget. Då stadsförsamlingen kommer ut ur kyrkan slås tredje gången.
5. Bussarna rakar sina skägg och hyfsar sig väl i allting.
6. De sjuka visiteras av regementsfältskären och de som befinnas inkurabla och odugliga till kungliga majestäts tjänst ger fältskären sin attest varom fänrikarna draga behörig försorg
7. Regementsskrivaren tager till sig mönsterskrivaren att överse generalmönsterrullorna, vilka och fattar extraktet till generalmönsterrullorna i projekt som mönsterskrivaren strax avskrivit och visar sina chefer.
8. På ordonnans hos generalmönsterherren: 1 löjtnant eller fänrik. Hos herr översten och herr överstelöjtnanten efter vanligheten.
9. Ett par handskar är bortkomna vid vakten för Älvdals kompani, vilka vid kompaniet efterlyser. Sammaledes en blå kapprock med mantalsknappar efterfrågas också.

Fortsättning på sid. 8

10. På vakt underofficerare av Överstelöjtnantens kompani 1, av Näs 1, Jösse härad 1, Nordmark 1, Christinehamn 1 att stå vid dörren med korsgevär: furir Gyllenflycht, sergeant Degenberg, sergeant Rudberg och sergeant Hökenberg. Gemena av Överstelöjtnanten 22, Näs 22, Jösse härad 22, Nordmark 21, Älvdal 21, Christinehamn 21 och Carlstad 20.
11. Ordonnans hos herr generalen: löjtnant Svenske. Hos herr greven: underofficer av Nordmark. Till herr överstelöjtnanten Frietzcky: korpral av Carlstad. Till herr överstelöjtnanten Bähr: korpral av Överstelöjtnantens kompani.

Annotation

I dag har kompanierna avlevererat de gamla fanorna och återigen bekommit nya fanor. Uppskjutet 4 hela skott till mans och därtill bakt krut 1 litt 4 lod och 322 stycken flintstenar.

Order den 17 september 1732

1. Revelj slås i dagningen då kompanierna gör sig färdiga och så snart förgadring slås rycker regementet ut på fältet och regementet rangeras i en bataljon.
2. Officerarna tillser att manskapet är snygga i sina kläder med väl uppsatta hattar.
3. På vakt kommenderas 1 kapten, 1 löjtnant, 1 fänrik, 4 underofficerare, 2 trumslagare och 100man med fana som intar den plats som fanvakten har vid rådstugan. Men till denna vakt tas inget manskap av de 3 första kompanierna som efter nummer kommer att passera generalmönstringen, utan allt manskap av dem skall vara mangrant tillstädes.
4. När regementet marscherar ut tar förarna fanorna tyst ut och följer Carlstads kompani. Då officeraren av fanvakten låter manskapet gå till kompaniet skall bara 1 underofficer med 12 man lämnas kvar att avlösa posterna vid generalen och överstens dörrar.
5. Efter paraderingen i morgon kommer Överstelöjtnantens, Nordmark och Christinehamns kompanier att passera mönstringen tillika med några av staben, som sker här i staden på torget. Varje kompani ställer sig för sina chefers dörrar och marscherar sedan på torget vändandes sig med fronten åt herr greven och överstelöjtnantens kvarter och ryggen tätt till herr Silversvärds kvarter.
6. Cheferna drar den försorg att mönsterrullorna är i det stånd som herr fältsekreteraren givit anvisning till så att vid mönstringen inget felas.
7. På ordonnans hos herr generalen: fänrik Liljebjörn. De övriga ordonnanserna efter vanligheten. Fältvakten efter vanligheten.
8. Förra ordern efterlevas noga och elden aktas väl i kvartieren.
9. De vakanta rotarnas gevär och mondering tas med till mönstringen.
10. På vakt: kapten Jägerfelt, löjtnant Broberg och fänrik Wallman

Vidare generalorder:

1. Officerarna tar sina mönsterdrängar och studsare om de har några, att visa för mönstringen.
2. Ges underrättelse vid mönstringen om hur officerarna bebor sina boställen och hur de hävdas och brukas och om någon byggningshjälp är anslagen och hur den blivit använd.
3. Om någon skulle finnas som hade i kommission av hans excellens greve Strömfelt om regementets beklädningsräkningar med deras verifikationer.

Annotation

Idag har kompaniet varit i kyrkan och avhört gudstjänsten. Sjuka 6 man.

Order den 18 september 1732

1. Klockan 4 slås förgadring då kompanierna marscherar ut på fältet att exercera. Kapten von Kothén följer med och exercerar dem. Cheferna blir inne och reglerar sina mönsterullor.
2. För allting förbjudas fylleri.
3. På vakt: herr kapten Karl von Kothén, löjtnant Kiörling, fänrik Karlsten, 6 underofficerare och 100 gemena.
4. Ordonnans till herr generalen: fänrik Wolffelt. Till herr greven: underofficer av Nordmark. Till herr överstelöjtnanten Frietzcky: korpral av Nordmark. Till herr överstelöjtnanten Bähr: korpral av Christinehamns kompani.

Vidare order den 18 september 1732

1. I morgon dagning slås revelj och klockan 5 förgadring. Då de 5 kompanierna som ej passerat mönstringen samlar sig för sina chefers dörrar. Kommandes efter nummer Christinehamns kompani först att mönstras och som klockan halv 7 marscherar på torget och ställer sig på den plats som i går var befallt. Därpå följer i ordning Jösse härad, så Älvdal, så Näs och sist Carlstads kompani. Fanor tas ut för dessa kompanier av förarna med så mycket manskap som regementet innehåller.
2. Officerarna tillhåller manskapet att ej supa sig fulla vilken därmed beträds skall strax bli avstraffad med 10 par spö.
3. Enär Christinehamns kompani passerat mönstringen avlöser kapten Nieroth herr Karl von Kothén och löjtnant Kiörling och fänrik Emertz avlöser fänrik Wolffelt på ordonnans hos herr generalen. Manskapet avlöser efter middagen med lika manskap av varje kompani.
4. Carlstads kompani utsätter vid mönsterbordet 2 underofficerare klockan halv 7.
5. Krutet utdelas i morgon först till de kompanier som i dag är mönstrade, sedan de andra så fort de passerat mönstringen, eller så fort som det kan låta sig göras. Varmed patroner fylls: nämligen 4 hela till generalens salva, ett skarp med kula att skjuta på tavlan och resten 46 halv, Krutet måste vårdasamt hanteras och ej utdelas i staden. Resten av flintstenarna utdelas.
6. Kompanierna håller sig färdiga efter middagen att på ett

ord marschera ut på fältet.

7. Förra ordern efterlevas i alla delar.

Annotation

I dag hade kompaniet paraderat för generalen och mönsterherren på fältet.

Order den 19 september 1732

1. Revelj i dagningen i morgon och klockan 6 förgadring. Kompanierna marscherar ut på fältet i sina fulla monderingar med stövletterna på, håret pudrat och väl inbundet i piska, hattarna väl åtbundna och satta på huvudet. Fanorna följer Carlstads kompani efter vanligheten.
2. Så snart kompanierna kommer på fältet fyller de sina patroner som i går var befallt. Cheferna drar den försorg, att manskapet ej har några kulor hos sig under charseringen. Flintstenar sätts då strax i och uppåttas geväret att var fix och färdigt.
3. I afton inges förslag till herr översten på de avskedade och kasserade samt de från regementet för tjuvnad bortdrivna. Sålunda korpraler för de avskedade, gemena karlar för de bräckliga, nyss antagna karlar för de kasserade, för tjuvnad från kompanierna bortkörda. Item hur många korpraler som fått avsked.
4. I morgon på vakt, när regementet kommer av fältet: 100 man med sina tilhöriga officerare, nämligen: kapten Nieroth, löjtnant Liljehök, fänrik Wolffelt, 6 underofficerare. På tältvakt: en.
5. På ordonnans fänrik Frumerie.
6. Krutet förs i afton ut på fältet under säkert förvar.
7. När förgadring slås i morgon indrages vakten och lämnas en underofficer med 122 man ovanpå toget.
8. Förra ordern itereras att i alla delar och noga efterlevas.

Annotation

I dag har kompaniet passerat generalmönstringen och 19 man blev avskedade och 1 ifrån kompaniet för tjuvnad bortdriven utan avsked. Bekommen krut till kompaniet 7 litt, 28 tt.

Order den 20 september 1732

1. Revelj i dagningen och klockan 6 förgadring, då kompanierna samlar sig med över- och undergevär i full mondering. Även de vakanta rotarnas gevärd och mondering medtages. Allt kommer att överses av mönstringskommissarien herr sekreteraren Richardsson, därpå herr överstelöjtnanten. Kompanierna marscherar mångkrakt på torget klockan halv 7 utan att ha stövletterna med sig. De skall ha med sig rotebönderna för de vankanta rotarna som framvisar gevärd och mondering. Därpå följer strax Nordmarks kompani, så Älvdals, så Jösse härads, sedan Christinehamns, så Näs och sist Carlstads kompani. Så att de alla kan hinnas med att överses då även mönsterskrivarna med 1725 års mönsterullar samt dessa senares med dess extrakter är tillstådes regementsskrivaren. Sammaledes infinner sig hos herr se-

*Svensk soldat
under Fredrik I:s
regering.
Tuschlivering av
Jean Eric Rehn
från 1740-talet.*

kreteraren Richardsson klockan halv 7 med generalmönsterullorna för bägge ovannämnda mönstringar och försummar ingalunda ovannämnda klockslag att vara punkto tillstådes på torget.

2. Sedan som vart kompani blivit genomsedda går de strax ut på fältet på tavlan. Varefter rapportskrivelser hur många träffar samt felat.
3. Vakten blir i morgon som i dag, vilken avlöses i morgon bittida strax efter reveljen genom Christinehamns, Näs och Carlstads kompanier. Och så snart de övriga 4 skjutit på tavlan avgår strax vakt av dem att avlösa de föregående.
4. På vakt herr kapten Karl von Kothen så snart Jösse härads kompani gått igenom. Löjtnant Böngren avlöser löjtnant Liljehök i morgon bittida och fänrik Liljebjörn avlöser fänrik Wolffelt i morgon bittida. Fänrik Magnell avlöser fänrik Frumerie när Nordmarks kompani gått igenom.
5. Ordonnanser som förut befallda är givna av Näs, Carlstad och Christinehamns kompanier som av de andra kompanierna så snart de gått igenom besiktningen avlöses.
6. Förra ordern itereras och efterlevs noga.

En "kohandel" i Kristiania

I min farfars anteckningar finns denna reseberättelse nedskriven av honom själv. Jag har överfört den till modern språkbruk. Den har tidigare varit införd i "Brunske-bocken" april 1992.

Sten Nyborg, Lidingö

År 1874 skulle jag få bruka ett av min svärfars skattehemman mot ett arrende av 300 kr. Dessutom skulle jag köpa bohag för 3000 kr. Egendomen var i vanhävd ty min svärfar hade en större egendom att bruka och till hjälp endast mig och en dräng. Så det var till att så och skörda med hartassen. Därigenom blev det sämre årligen. På våren 1874 sådde jag 20 tunnor havre och fick 225 snes på hösten och av 3 tunnor råg fick jag 7 snes. Då måste jag göra mig av med korna, som jag hade köpt av honom på våren för 90 kr styck. Jag for med tre stycken till Kristiania för att sälja dem. För två fick jag 80 kr (40 kr st). Den tredje tog jag hem igen och kostade på henne 36 kr för att hon fick se Kristiania.

Jag skulle resa från Kristiania på söndag morgon klockan halv sex. Därför var jag på lördagen till stationen för att beställa vagn för kun (som de säger i Norge). När jag kom dit och begärde en vagn, svarade de att det ej fanns någon. Jag gick till stationsmästaren och han följde med och frågade

- Varför får svensken ej någon ?

De blev rädda och sa att för närvarande fanns ingen.

- Ni ställer i ordning en vagn åt svensken till kl 5 i morron bitti och därmed avlägsnade han sig.

Så gick jag dit jag hade kon och begärde att få ut den på morron kl 4 för jag har alltid haft till princip att ta lång tid på mig ifall något trassel skulle förekomma. Det har jag sett alltid vara fördelaktigt och så var det nu. De lovade mig det och jag skulle gå söder om hela kvarteret och på andra sidan gå till Olssons port och ringa på så skulle de öppna strax.

Jag sov litet under natten, ty jag var rädd att jag skulle försova mig. Kl 3 gick jag därför upp och klädde mig och gick strax åstad för att få ut kon. När jag kom till det anvisade stället, ringde jag på men det var ingen som öppnade. Jag ringde

ingen och sparkade på porten så en död kunde ha vaknat. Men då kom en käring ut värre än den värsta häxa. Jag trodde det var själva hin ondes fru i egen hög person. Hon skrek "polis" så bruket rasade av muren. Det hade inte varit värre om jag hade gjort inbrott och inom ett ögonblick var tvenne vapenklädda her- rar vid min sida. En högg mig i kragen som om han skulle ha haft en bandit i sina klor. Jag blev något nervös, men jag visste att jag ej hade gjort något ont. Jag fick äntligen ordet och fick ge besked och förklara mig. Polisen svarade:

- Här är ej Olssongården, framåt bara! Här får du ringa på.

- Släpp mig så jag får tag i strängen. Och jag högg i så häftigt att jag fick handtagsknappen i handen och strängen gick av. Då skrek polisen men i detsamma öppnades porten.

- Nu kommer du för sent till tåget. Men var har du hållit hus som har sånt sällskap ?

- Är det något till karl så har han eskort. Jag tog fel på gården och om möjligt kom jag att ringa på en käring på en bordell. Hon var uppblåst som en åkertossa och skrek polis. De är tjänsteandar för dem som förrirrar sig här i stan. Finns det någon piska ? Var snäll och ge kon ett par rapp. Här är 10 öre därför.

Och i ögonblicket small det så det gick som en stormvind genom gatan. Polisen blev efter. Så svängde jag om ett hörn och där stod ett fönster upphakat. Jag skyddade mig men ur kokraken, som var yr av framfarten, stod skiten som en spruta och hade nog skvätt ner något fönster. De skrek åter på polis. Men jag fick för stort försprång så även om han hade haft löpskidor så skulle han ha blivit efter. Att ta rätt på station var mig en omöjlighet men kon var klokare. Hon ville hem och därigenom hade hon ej glömt var stationen var. Hade jag styrt kosan så hade vi snart kommit i polisens händer igen.

När jag kom till stationen var porten till bangården stängd. Jag band kon i en järnring i porten och satte ned min kappsäck. Därefter sprang jag till kontoret och frågade efter vagn till kon.

- Det är ingen beställd, löd svaret.

Jag sade:

- Stationsmästaren själv var med mig i går och beställde vagn. Jag skall gå till honom.

- Du kom för sent till tåget.

- Det har ej gått än, sade jag. Därmed gick jag. Då kom en efter mig.

- Var har du kon ?

- Vid porten.

- Gå dit får du komma med. När han öppnade sa han:

- Du får plikta 5 kr för att du band kon i porten.

- Då är det bättre du tar kon så blir jag kvitt den kraken, men horna vill jag ha till luskammar.

- Är du kammakare ?

- Nej, men jag har fått lus på hodet som tordyvlar.

Då fattar han tag i rumpan på kon och skrek och surrade som en stingfluga och kommenderade språngmarsch direkt i kofinkan. Och därmed sträckte han sina händer emot himmelens sky med ett sken av tack och lov. Lokföraren förstod signalen och kom med loket som en rasande tiger; kopplade in kofinkan och sen bar det i väg. Jag trodde det skulle bära åt helvitet, när det hade kört härs och tvärs och provat alla växlar, om de kunde vara rätt. Så kom jag in på plattformen. Då körde han in med sådan fart att jag trodde vagnen skulle gå i spillror. Nu var den stora järndörren till vagnen öppen och jag begrep inte att dra igen den. Jag stod därför i öppningen för att se på. Nu genom den hårda sammanstötningen kom järndörren att slå mig efter hela västra sidan så jag föll på ryggen i golvet och koskiten. Hade jag stupat utåt hade jag kommit hem huvudet kortare och det hade blivit konserver av hela gubben. När jag orkade resa mig jämte kon, ty hon låg med benen i vädret, visste jag ej hur jag skulle få den mesta koskiten av ryggtavlan. Jag måste gno av det på väggarna i finkan. Sedan stapplade jag ut på perrongen. Där stod stationsmästaren och jag talade om att jag hade en kappsäck, som blev efter på gatan, när kon togs in i vagnen.

- Hur skall jag få fatt på den ?

- Gå den vägen så kommer du ut !

Jag gick och när jag kom ut där tog en mig i kragen och frågade i barsk ton:

på 1870-talet

- Vad är du för en som går olovliga vägar ?

- Jag fick lov av stationsmästaren att gå ut på gatan, efter en kappsäck, som jag glömde, när vi tog in kon i vagnen. Gå och fråga stationsmästaren !

En sprang i väg och kom jakande tillbaka. Men nämmen ändå han släppte mig den som höll mig i kragen. Han trodde han fått tag i någon av högdjurstyp. Han ledde mig i kragen ända till porten där kappsäcken stod. Då släppte han, men grinade som om han hade fått ättika i halsen. Då gick jag och skulle gå till tredje klass väntsal. Men en skrek halt:

- Var är din biljett ? Du får ej gå in förrän den uppvisas.

- Jag har en kamrat inne på väntsalen, som har den, för jag hann ej med att få lösa, då jag hade en ko som skulle med tåget.

Han följde med in. Jag sa:

- Skall han inte ta mig i kragen och le mig. Det har de gjort med mig hela söndagsmorgonen. Nu svalnar det av annars på halsen, där de har skrubbat med sin skinnhandske. När jag fick min biljett av kamraten så avlägsnade han sig.

Så satte jag mig för ingen fick gå varken ut eller in och jag behövde få vila ut litet och hämta andan. Det obehagligaste var att det luktade jätterulligt dret av mig. Men så hade det också sina goda sidor ty jag fick sitta rumligt. Ingen ville sitta nära mig ty de trodde att hela gubben var av dynga och dret.

Så släppte de ut förstaklasspassagerare - senare andra klass och till sist tredje. Mycket folk var det. De hade två lok före och ett efter som sköt på. På plattformen frågade jag stationsmästaren:

- Får jag åka i en kupé ?

- Får jag se biljetten ? Nej det skulle stått att kon ej ansvaras av trafiken, svängde han sig. I Norge är det så att man skall lösa kupébiljett och åka i kofinka. I Sverige behöver jag ej lösa kupébiljett, när jag åker i kovagn, ty då är jag djurets vårdare och jag har fått betala för djuret. Nu var jag harm för att jag skulle betala för att åka i kovagnen där skiten stod över golvet och där väggarna också voro nedrappade. Men förresten var det ej något bättre med mig fast det hade börjat torka

fast. Men näsan var oskadd och den tyckte ej om så mycken "odecologne" på en gång. Då talade jag med konduktören och han tillät bara jag var i kofinkan vid Charlottenberg och det lovade jag.

Men i kupén blev det som i väntsalen. Jag fick egen soffa och det generade mig inte. Men vid Charlottenberg höll det på att gå åt skogen. Att jag kom undan var en ren Guds skickelse. Där vänder det norska tåget och jag blev inkopplad främst näst loket i det svenska. Föraren var jag litet bekant med, så han kom till finkan och talade vid mig och jag fick tre vattenhinkar åt kon. Så kom tullsnoken och frågade om något skulle förtullas.

- Nej.

- Vad är det i säcken i hörnet vid kon? Han var tänkt att gå upp och undersöka men då sade lokföraren:

- Det är mat åt kon. Han var bjuden 27 kr för kon i Kristiania och hon skall kalva fjorton dar före jul.

- Det var rysligt, sade snoken och gick. Jag började andas lättare. Då frågade lokföraren:

- Har du något farligt i den?

- Den är ej min. Det var en gunnar-skogsbo, som bad i Kristiania att han skulle få sätta in den för det var ej plats i kupén. Det är tobak och tvål i säcken.

- Då var det tur för dig att jag kom emellan och förvillade tullsnoken. Hade han kommit och undersökt, hade han tagit både dig och kon. Den hade varit förverkad och du hade ej fått ett rött öre för den. Och så hade du fått plikta. Du hade haft en Kristianiaresa, som du hade minnats, när du kommit till en annan värld. Nu är allt klart och här har du till tre flaskor öl, som du köper i Arvika åt mig för mitt besvär.

Och som jag den tjänsten gjorde. Kostnaden för denna nöjesresa ställde sig sålunda:

Från Skärmnäs till Edane, 5 kr

Från Edane till Kristiania

för 3 kor, 45 kr

För vårdaren från Charlottenberg, 4

kr (man får på norska sidan lösa

kupébiljett och ändå åka i kofinka)

Hjälp i Kristiania med korna, 2 kr

Kofoder, 3.50 kr

Hotell åt mig i två dygn, 2 kr

Mat och kaffe, 3 kr

Hjälp med kor till torget, 1 kr

Återresa hem för en ko med egen vagn, 18 kr

Min kupébiljett Kristiania-Charlottenberg, 4 kr

Från Edane till Skärmnäs, 3.50 kr

Summa, 90 kr

När jag köpte dem om våren av svärfar kostade tvenne 180 och nu till på köpet 90. Tillsammans 270 kr. en förlust på affären så man kan hålla sig för skratt.

Anders Olsson (1843-1933)

Nytmöta i Stora Skärmnäs,

Brunskog

- Han rörde sig så sakta att han fick mal i gängkläderna.

Ivar Lo-Johansson

Rättelser och tillägg till VärmlandsAnor 98:2

Biet i historien

Artikeln är författad av Ingrid Johansson, Klässbol.

Boskapslängder

Artikeln är författad av Gunnar Jonsson

Det värmländska historieåret

Erik Wegræus är riksantikvarie och ingenting annat. Riksarkivarien heter som alla släktforskare vet Erik Norberg.

Svenskamerikanska kyrkoarkiv

Mikrofilmerna går ej att låna från SVAR. Däremot distribuerar SVAR mikrokort över förteckningar till de svenskamerikanska kyrkoarkiven. Mikrofilm över kyrkoarkiven kan lånas via Riksarkivet, landsarkiven samt universitets och högskolebiblioteken. Beträffande databaserna så har Bertil Grundström registrerat 150000 poster till Emigrantinstitutet i Växjö och 300000 till Emigrantregistret i Karlstad.

Riksdagsval i Filipstad 2 juli 1810

Val av riksdagsman i bondeståndet för Färnebo härad inför den urtima riksdag i Örebro som efter tronföljaren Karl Augusts hastiga frånfälle samma år, den 1 augusti valde marskalken Jean Baptiste Bernadotte till ny tronföljare.

"År 1810 den 24 juni var efter förutskedd laga kungörelse allmän socknestämman hållen i Filipstads kyrka, då följande föredrogs:

1. Sedan ordföranden givit församlingens ledamöter tillkänna, att avsikten med denna sammankomst var, att i stöd av Kongl Majt:s nådiga påbud om en urtima riksdag nu välja elektor till det förestående riksdagsmannavalet, på den grund Kongl Riksdagsordningens 11 och 12 paragrafer föreskriva (vilka upplästes) så underställdes till församlingens yttrande på vad sätt de detta elektorsval ville företaga; antingen flera hyttelag ville för-

ena sig om en, eller om de ville välja en elektor för varje hytta. Några voro väl härom av olika tänkesätt, men efter någon överläggning fattade alla närvarande församlingens ledamöter det enhälliga beslut att välja en elektor för varje hytta. Varpå valet företogs på sätt som följer:

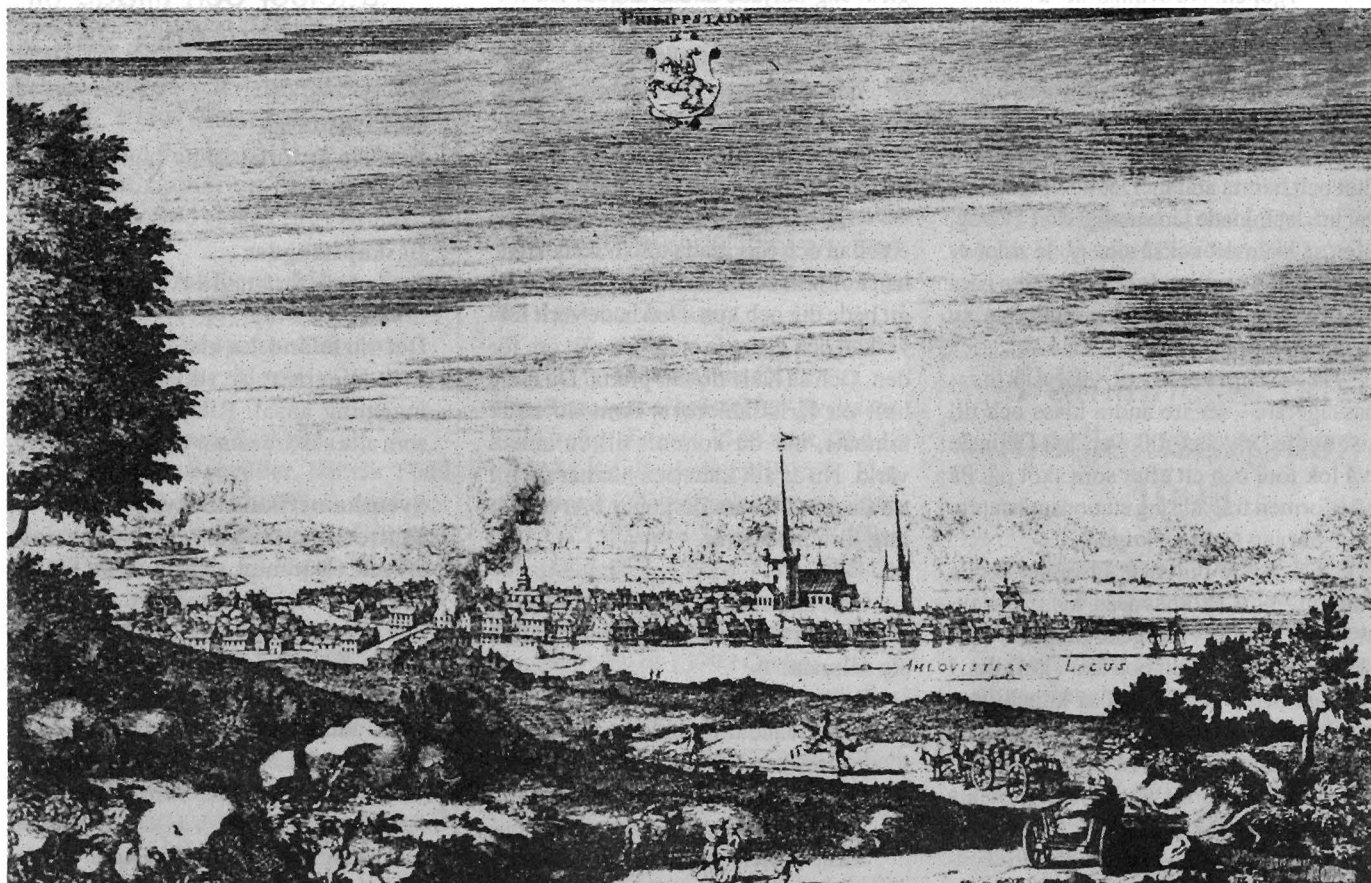
för Storbron valdes
bergsman Jonas Ersson
för Bornshyttan valdes
bergsman Erik Bruse
-----"

(Filipstad och Färnebo sockenstämmoprotokoll 1799-1815, sid 296; förteckningen på de 15 elektorerna upprepas i följande tingsprotokoll)

"1810 den 2 juli inställde sig under tecknad lagman och domhavande uppå vanliga tingstaden Filipstad, för att till aller underdånigst följa av Kongl Majt:s oppne nådigste brev och påbud till

samtelige riksens ständer angående en urtima riksdag den 23 juli innevarande år och i anledning av konungens respektive befallnings havandes skrivelse den 11 så väl som i enlighet med domhavandes utfärdade kungörelser den 12 dennes förrätta laga val till riksdagsfullmäktig för detta Färnebo härad och Filipstads bergslag, varvid sig jämväl infunno enligt nu företett behörigt socknestämmoprotokoll den 24 nästlidne juni såsom utsedde elektor

för Färnebo församling bergsmännen Matts Svensson ifrån Asphyttan, Olof Magnusson för Bolhyttan, Lars Nilsson i Kalhyttan, Jonas Ersson i Storbron, Erik Bruse för Bornshyttan, sexmannen Carl Ersson för Persberget och Yngshyttan, bergsman Nils Pettersson för Damhyttan, Olof Olsson för Långbanshyttan, Sven Ersson för Horrsjöhyttan, Joh Berggren för Saxåhyttan, Nils Andersson för

Filipstad. Ur Erik Dahlbergs "Svecia Antiqua et Hodierna"

Om klockare i 1686 års kyrkolag

Mörtkärnshyttan, Anders Ersson för Nyhyttan,

för Gåsborns församling nämndeman Olof Bergman och skattemannen Jacob Jacobsson vid Klockaretorpet,

för Kroppa församling bergsmännen Hindrik Nilsson vid Gammalkroppa och Erik Carlsson i Västra Berg,

för Brattfors församling bergssexmannen Carl Jonsson, bergsm Erik Kronberg och skatteman Olof Andersson i Mosserud,

för Lungsunds församling skattebönderna Jan Magnusson i Västra Lungtorp och Erik Gillisson i Sunstad,

för Råms församling bergsmannen Sven Andersson vid Dalkarlssjön,

för vilka valförrättaren nu uppläste de paragrafer uti Kongl Majt:s och riksens ständers fastställda riksdagsordning den 10 februari 1810, som angå vad som iakttagas bör vid val av fullmäktige för bondeståndet; varefter valförrättaren efterstörde om elektorerne emot någon deras behörighet inbördes hade något att anmärka, varå de var för sig yttrade, sig icke känna eller förstå något hinder ligga i vägen för närvarande elektorer, att vid riksdagsmannavalet såsom behörige deltaga samt därefter överenskommo att nu blivande riksdagsfullmäktigen skulle ersättas för sine utgifter med i RD 16 sk b:co i dagtraktamente samt skjuts till och ifrån riksdagen för 2:ne hästar.

Sedan detta var stadgat och avgjort, förklarade samtliga elektorerne var för sig och enhälligt sitt förtroende oin-
skränkt fallit uppå bergsmannen och förre riksdagsmannen Erik Bruse att vara Färnebo härads och Filipstads Bergslags fullmäktig vid nu pågående urtima riksdag, vilket förtroende han emottog, lyckönskades och skulle därför fullmakt för honom utfärdas.

År och dag som förut
Såsom valförrättare på Ämbetets vägnar
(oläslig namnteckning)

Kapitel XXIV.

Om Biskopar, Superintendenter, Probstar, Kyrckioherdar och Capellander, samt andre Kyrckiobetiente.

§ XXXI

Klockaren skal i liika mätto af Kyrckioherden och Församlingen wäljas, men icke utan Löftesmänn antagas. Han skal wara ährlig, trogen och flitig, Booklärd, och kunna siunga och skrifwa, så at han ther uti kan underwiisa Församlingens Ungdom.

Såsom elektorer

Jonas Ersson vid Storbron för västra bergslagen (min ffff)

Joh Berggren vid Saxån för östra bergslagen

Eric Carlsson i Västra Berg för Kroppa socken

Jan Magnusson i Västra Lungtorp och Erik Gillisson i Sunsta för Lungsunds socken."

(Färnebo häradsrätt, dombok 1810-1812, val av riksdagsman för Färnebo härad)

Den valde Erik Bruse föddes 21/4 1776 i Långbanshyttan och dog 26/6 1844 i Yngshyttan, båda i Färnebo. Föräldrarna var bergsmannen Olof Bruse och Maria Eriksdotter, båda födda 1736. Erik gifte sig 11/10 1798 i Färnebo med änkan Kajsa Ersdotter vid Yngshyttan född 17/8 1770. Han var då bokhållare vid Persberget men blev genom giftet gruvbrytare, senare bergsbruksidkare vid Yngshyttan med ägarandelen 66/576.

Elektorn Jonas Ersson vid Storbron född 1779 30/4 i Storbron, död 1833 1/10 i Asphyttan på svärfaderns egendom, dit makarna flyttat efter att den hårt in-teknade egendomen 3/32 i Storbron år 1831 sålts till brukspatron Nils Mitander i Filipstad. Jonas Ersson var den siste i raden av sju generationer bergsmän i Storbroyttan. Sonen Erik Johan född 1812 deltog 1845 i den sista blåsningen i Asphyttan.

Sven R Myhl, Göteborg

§ XXXII

Han skal och wara Kyrckian trogen, och Kyrckioherden och Församlingen lydig, söria för ringningen och klämtningen, på behörige tiider, ställa Timmklockorna, samt taga alt thet i noga acht och förwar, som honom i händer antwardas och förtroos. Dhesliques skal han wara Prästerna wid Gudztiensten, Skriftermålen, och när thet befallles, uti Sochnebud, samt annan Kyrckiotienst, wid handen; men ingalunda genom någon Kyrckioherdens enskiilte tienst beswäras, hindras eller afhållas ifrån then plicht honom åligger, med alt flit och troheet at drifwa Barneläran. Han skal och bära Capitlets, Probstens, och Kyrckioherdens Bref till Probsten, när the honom tilhanda komma, til nästa Kläckare, och ther sådant försummas, til skadan som ther af timar swara. I thet öfrige, hwad hans Embete angår, så rättar han sig efter then Förordning, som Biskopen och Consistorium honom föreskrifwa.

§ XXXIII

Är Klockaren odugelig, laat, wårdz-löös och geenwördig, emot Kyrckioherden eller Församlingen, och wil sig första resan, på Pastoris enskiilte, och andra resan, på hans, uti Capellanens eller Kyrckiones Föreständares närwaro, alf-warsamme, doch beskedelige förmaning, intet rätta låta; tå sättie Kyrckioherden, med Församlingens Råd, honom ifrån Embetet, och en annan tages i hans ställe: Men ther Kyrckioherden gör Kläckaren något förnär, tå sökie thenne Probsten, och ther han eii nöiies med hans Utslag, skal Biskopen them åtskilia.

Gunnar Jonsson

Artiklar med värmländsk...

Fortsättning från sid. 3

Sten Nyborg: Löjtnant Olof Friedrich Steinfeldt - en levnadsteckning. Omkring år 1724 bosatte sig den pensionerade karolinerlöjtnanten Olof Friedrich Steinfeldt på sin förvärvade gård Stubberud, Älgå socken i västra Värmland. Han kom därigenom att bli anfader för en vitt förgrenad släkt med det försvenskade namnet Stenfelt.

Rösläggning mellan hemmanen Smedstad och Backa i Botilsäter år 1766.

År 1766 den 20 Maji, företog sig under-tecknad vice Häradshöfding och tillför-ordnad domare i orten tillika med Commissions Landtmätaren Ädel och Högaktad Herr Petter Hertz, samt följande af Näs Härads nemnd, nemligen, Nils Andersson i Västra Uggelsäter, Börje Larsson i Hult, Swen Nilsson i Dåfwerud, Lars Ersson i Speslanda, Lars Andersson i Rud och Anders Olofsson i Ekhammar, att till följe af Näs Härads Tings Rätts, den 9 sistledne April lemnade Bifall och samtycke, till then af fendriken Högwälborne Baron Herr Johan Gustav Uggla gjorde ansökning, med Laga rå och rör utmärka och förse then skillnad i skog och mark, Wälbemälte Herr Baron och fendrik såsom ägare af frälsehemmanet Smedstad ett helt, förmedlat till 1/2, och Bruks Patron Högaktad Herr Salomon Gottschalck Geijer, medelst träffad förening af den 10 augusti 1765, för frälsehemmanet Backa 1/2 som af Herr Bruks Patron Geijer innehafwes, sig emellan utsatt och på Charta Geomitrice affatta låtit. närwarande ofwanvälbemälte frelse hemmans ägare.

Efter att alla wederbörande således till denna Rösläggnings wärkställande sig samlat, framgafs och uplästes then träffade föreningen om rätta ägo och byaskillnaden ord ifrån ord lydandesom följer:

Sedan wi underteknade, Jag Johan Gustav Uggla, såsom ägare af frelsehemmanet Smedstad Ett helt, förmedlat till ett halft, ock jag Salomon Gottschalck Geijer, innehafware af frelsehemmanet Backa, ett halft, begge uti Botilsäter Sochen Näs Härad belägne, af Commissions Landtmätaren Ädal och Högaktad Herr Petter Hertz, enligt Wälloflige Lagmans Rättens dom af den 18 augusti 1665, låtit upgå och på Cartha afsättja ägoskillnaden ofwannemnde Hemman emellan, efter de rösor och skillnadsmärken, them wi å båda sidor, ifrån Wänderösen gick Kyrckewägen till Sochneskillnaden i Åen, Ölserud och Botilsäter Socknar emellan utwist, och Chartan med Landtmätare Protocollet tydeligare innehåller; Hafwa wi efter nogaste pröfning och skjedd öfwerläggning, med Wälbemälte Herr

Landtmätare, för godt funnit, att erkjenna gilla och antaga nu och framdeles för oss och våra efterkommande, följande märken för Laglig skillnad i skog och mark å thenna sidan, thesse bägge Frälsehemman emellan, nemligen ifrån wänderösen wid Kyrkowägen, på Cartan utmärkt med Nbris 1 och 2 såsom hwilket sistnemde märke wi funnit wara närmast öfwerenskommande, eller den uti ofwannemnde dom utsatte Sten i Åbacken, ther skillnaden i öster borde sig sluta hwilken råskillnad wi äfwen belofwat, så snart Lagligt för wederbörande dommare falla kan, efter begges wårt anmålade, skola blifwa med Laggilla Rå och Rör utmärkt och försedd; Emedlertid anhålla wi Wördsammast, det Wälborne Herr Häradshöfdingen och then Högtärade Tings Rätten, tåktes thenna vår förening, såsom efter moget öfwerwägende och enligt mera nemnde Lagmans Rättens dom, i det aldranärmaste slutad, hälst wi icke med tillförlätelig säkerhet kunnat utwisa någon annan Sten uti Åbacken, thit skillnaden kan gå ända ifrån Wenderösen, uti dess dom och minnesbok, ord ifrån ord införa, samt till oryggelig efterrättelse gilla och fastställa.

Till yttermera wisso, hafwa wi denna förening egenhändig uti tillkallade witnens närwaro underskrifwit; som skjedde Finserud den 10de augusti 1765.

J: G: Uggla Salomon Gottsch: Geijer

Therpå företogs med rösläggningen och förfogade man sig till wänderösen wid Kyrckewägen, bestående samma Rös, som är belägen på Södra sidan om Kyrkewägen ifrån Smedstad, till Botilsäters Kyrka, i östra kanten af ett berg af en sten ?? deln aln Lång, 3/4 dels dito bred, något spitsig, liggandes luta på en Jordfast sten, med andra större och mindre stenar någorlunda fastmurad, och pekar med sin spits i öster något till Söder. Tätt intill denna rös, på Södra sidan, låg en lång ryggt sten, 2 1/2 aln lång, med Jord och måssa öfverskyld, utom sjelfwa ryggen, wisandes Söder ut och skall göra skillnad å then sidan emellan Smedstad och frälseäteriet Fårswik, detta så kallade Wänderös, lemnades

aldeles orördt, i anseende thertill, at Säteriet Forswik och frälsehemmanet Larserud, härstädes, med sine ägor möta emot frälsehemmanen Smedstad och Backa, hwilka råskillnader icke blifwit upgångne och på Carta afsatta, ock nedlades allenast 10 alnar ifrån den i öster lutande wisaren i wänderösen en utliggare en aln lång, 3/4 dels dito tjock, något spitsig upåt nedgrofs uti Jämna backen och underskolades med en stenhall, äfwen som kringkolades med andra större och mindre stenar, utmärkandes med sin spitsiga rygg, rätta skillnads Linien ifrån wänderösen på Chartan märkt med N° 1, till stenen i Åbacken eller det på Chartan utmärkte ställe wid N° 2 586 alnar ifrån Stenen i wänderöset, uprättades på ett platt berg en ledare, bestående af en med större och mindre stenar kringkolad tunn stenhall, 2 7/8 dels aln Lång, 1 1/2 dito bred, 1/4 del aln tjock, spitsandes sig upåt, med hwilken spets, thenna ledare utwiste rätta skillnadsstreket fram och tillbaka emellan N° 1 & 2. 935 alnar ifrån thenna ledare upsattes straxt öster om Hultmyren på en Stenhall uti Jämn wallmark, samt under och kringkolades en sten 1 3/4 dels aln Lång, 3/4 dels dito bred, alt uti samma rätta skillnads Linea, som fölgdes härifrån 570 alnar längre fram emot emot N° 2, hwarest uppå Jämn wallmark, upsattes uppå en Stenhall i Jorden, grafwen en ledare, bestående af en sten 1 1/2 aln Hö, 3/4 dels dito bred och 3/8 dels tjock, spitsig upåt, hwarmed thenna sten, som med andra, större och mindre stenar Kringkolades utmärker rätta streket fram och tillbaka emellan N° 1 & 2. Thetta sistnemde ställe träffades 580 alnar härifrån, hwarest 10 alnar väster om stenen i Åbacken, teknad på Chartan med N° 2 och hwilken sten, såsom i backen nedsuncken, lemnades aldeles orörd, och i stället för en utliggare, nedlades ett fem Stena rör, uppå en Jämn wallmark, samt upsattes Hjertstenen 1 3/4 dels aln Lång, 3/4 dels dito bred, och 1/2 dito tjock wid foten, men 1/4 del i fyrkant wid spitsen, thermed, så wäl som the i öster och väster bakom honom stående sidostenar, rätta skillnaden utmärkes emellan wänröset N° 1 och till N° 2 der detta fem Stena rör

Barnadödligheten i Brunskog vid sekelskiftet 1800

Vid sökandet efter mina anfäder i Brunskog har jag haft anledning att läsa Död- och begravningsbok för åren.1783-1809. Vad man särskilt fäster sig vid är den stora barnadödligheten i socknen runt sekelskiftet 1800.(Kopporna tycks ha grasserat.) Ett stort antal av de bortgångna barnen har inte uppnått ettårsåldern.

Sjukdom	1797			1798			1799			1800			1801			1802			1803		
	P	F	S	P	F	S	P	F	S	P	F	S	P	F	S	P	F	S	P	F	S
Okänd	5	7	12	2	5	7	3	3	6	7	3	10	4	3	7	-	2	2	4	5	9
Bröstsjukdom	2	-	2	-	1	1	2	2	4	4	-	4	3	1	4	-	3	3	1	2	3
Koppor	-	-	0	-	-	0	-	-	0	5	5	10	2	3	5	-	1	1	-	-	0
Kikhosta	2	-	2	2	2	4	-	2	2	2	-	2	-	1	1	-	-	0	-	1	1
Rödsot	1	1	2	1	-	1	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0
Rötfeber	3	-	3	-	1	1	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0
Magplågor	1	-	1	-	-	0	-	-	0	4	-	4	-	-	0	2	-	2	1	-	1
Otjänlig föda	-	-	0	-	-	0	2	-	2	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0
Olycka	-	-	0	2	-	2	-	1	1	-	-	0	-	-	0	-	1	1	-	-	0
Dödfödde	1	3	4	-	2	2	-	-	0	2	-	2	-	1	1	-	-	0	1	-	1
Summa	15	11	26	7	11	18	7	8	15	24	8	32	9	9	18	2	7	9	7	8	15
Totalt antal döda i Brunskogs socken			42			44			51			50			37			39			32

P = piltebarn = pojkar under 10 års ålder

F = flickor under 10 års ålder

S = summa

Rödsot = dysenteri

Rötfeber enligt en ordbok = kallbrand, kanske en något ovanlig dödsorsak hos barn

Sten Nyborg, Lidingö

Tiio alnar i wäster om stenen i Åbacken är belägit. De 2ne andra sidostenarne Hörna in på Hjertstenen med sluten Gafwel; 5 1/2 alnar i wäster, från Hjertstenen uti thetta femstena rör, som af större och mindre stenar upmurades, nedlades och med andra stenar under och kringkolades, en utliggare uppå denna Råsträng bestående af en sten 1 1/2 aln lång med spitsig rygg. Således slutar sig thenna skillnads Linea på thenna sidan thesse begge hemman emellan, uti bäcken, som skilljer Ölserud och Botillsäter Sochnar, och efter hwilken bäck Backa uti norr och vidare i öster går emot hemanet Torfwerud. Råskillnads strängen, som nu icke blef uphuggen, till den widd Lag bjuder, bör med första och alt framgent uphuggas, samt altid ren och öppen widmakthållas.

Widare war wid thenna förrättning icke, att tillgjöra, utan kommer Herr Baron Ugglä som thenna rösläggning begjärt, att förskjuta och betala Synerättens och Herr Landtmätarens resekostnad och dagtractamente, som efter Taxa och Kongl. förordningen uträknad, kommer, att upgifwas; men hälften theraf genast af Herr BruksPatron Geijer att återbekomma. Öfwer hwilket alt, utdrag af Protocollet bewiljades, och therpå åtskilldes alla wederbörande. År och dag, som förr skrifwit står:

*På Syne Rättens Wägnar
And: Thurekneroth*

*Insänt av
Gunnar Jonsson*

Värmlänningar i förskingringen

Nedanstående uppgifter har hämtats ur "Släkt och Hävd".

Tegelmästaren Lorenz Lorenzsohn, född i Värmland, erhöll burskap i Berlin 1710-01-27 (1958:1, sid30).

Skomakaren Heinrich Paulsen Thulin, född 1799-12-06 i Karlstads län, erhöll burskap i Kiel 1830-12-10. Han avled där 1868-07-29 (1962:3, sid 181)

Gustav Andriesen från Värmland utvandrade till Kapprovinsen och gifte sig där 1788-07-20 med Catharina Elisabeth Mosseur (1968:3,sid 137)

Regementsmöte i Carlstad
Fortsättning från sid. 9

7. På vakt av Christinehamns kompani: underofficerare, 3 korpraler och gemena. Med tältvakt 40 man.

Annotation

Kompaniet exerceerade och chargerat på fältet och uppskjutit tvenne hela patroner till mans och 16 dito halva. Sjuka befinns 6 man.

Order den 21 september 1732

1. Sedan som nu kompanierna efter de order som utgivna är skjutit på tavlan och tagit sina fanor till sig och inpackat monderingen i kistorna kan nu strax få medtaga tälten ut på fältet, vartill skjutsenärer är anbefallda av högvälborne herr baron och landshövdingen 3 hästar till vart kompani, som befallningsman Beyer har order att införskaffa i afton. Kompaniernas chefer låter emottaga dem och kvittera. Lagade jämväl att tälten blir torkade, om inte förr att det kan ske när de kommit hem till kompanierna.
2. Och så snart skjutsen är undfången packas tälten på. Kompanierna får då gå vart hem till sitt hem. Men cheferna tillika med de över- och underofficerare som haft någon bekantskap om roteringsverkets förändringar måste bli kvar. Sammaledes måste de soldater som själva är rotebönder och bo på sina rotar varvid någon förändring skett sedan roteringen också bli kvar.
3. Pikarna lämnas kvar i regementets tyghus. Och i stället görs exercerpikar hemma som soldaterna kan öva deras handgrepp med pikarna. Leverans på tyghuset klockan 6 eftersom manskapet ej så sent i afton inte kan inkomma sina hästar ifrån landet.
4. De över- och underofficerare som kom att följa sina kompanier håller goda order under vägen att inga klagomål må förorsakas. Vilka så snart var och ens väg förmanas att ej begå några excesser.
5. Och så snart manskapet kommit hem till sina rotar måste de med all flit tillse att monderingen blivit väl till roten levererad, torkad, skött och ansatt, vilka 8 dagar efter hemkomsten av underofficerarna kommer att visas och förseglas. Likmätigt de där över fattade kungliga majestäts förordningar och resolutioner.
6. Cheferna ges sig i morgon bittida till herr överstelöjtnant Silversvärds förslag på kompanierna essektive tillstånd efter generalmönstringen: På vanligt sätt inrättat, nämligen av officerare och manskap, allenast varuti ingen annan förändring sker än att de avskedade och kasserade nu för de vakanta upptas, dock med förklaring under som förklarar förändringen emot de för generalmönstringen ingivna förslag.
7. Krutet som är sparad uppskjuts på kompanimöten genom charging.
8. Herr kapten Strömmer inger förslag på krutet och flintstenarna som han utdelade till kompanierna, som författats genom debet och kredit efter vanligheten, vilket ingives i morgon.
9. I morgon klockan 7 kommer alla cheferna till herr översten med memorial på vad de har att göra ansökningar om: med transport och flyttningar med gemena och mera då auditören även tillsägas att infinna sig.
10. Adjutanten lagar så att journalen på öveståndna regementsmöte och generalmönstring blir färdig.
11. Så länge kompanierna blir i staden lämnas ordonnans hos generalen, samt hos herr översten. Fänrik Wallmen kommenderas till herr generalen och till herr översten en underofficer av Nordmarks kompani.
12. Kompanierna lär ej kunna i afton så sant komma att utgå hem, varför piket hålls i kvarteren som flitigt patrullerar. Och för allting aktas elden väl.
13. En specifikation inges på alla underofficiers indelning: havandes till namn och karaktär, samlades på de underofficerare som haft korpralsindelningar.
14. De från regementet bortdrivna för tjuvnad inges namn och hemvist på.
15. Avlöningsförslag kan och inges nu till regementsskrivaren.

Nr 60

Her følger en anetavle for min farfar Anders Edvard Andersson, f. 14/8-1861 i Göksbol, Stavnäs - så langt tilbake som jeg hittil har klart å forske.

Min stamfar var korpral i Värmlands regemente (1802-33), Olof Olsson Sundman, f. 14/10-1797 i Blomskog, d. 23/6-1848 i Torkelsbyn. G. med Karin Olsdotter, f. 1779 i Sillerud, d. 18/12-1839 i Torkelsbyn. Her har det stanset helt opp for meg. Det ville være interessant om noen hadde opplysninger å bidra med. På forhånd takk!

Per Sunmann
Bevergrendveien 10
N-3600 Kongsberg
Norge

Soldatregistret Värmland

Efter Harald Perssons bortgång ligger f n det värmländska soldatregistret i malpåse. Harald lade ned ett stort arbete på detta projekt som tillkom på hans initiativ. Han engagerade ALU-arbetare som plöjde igenom mönsterrullor, registrerade själv soldater på sin dator, levererade disketter till det centrala soldatregistret i Skövde samt besvarade frågor från soldatintresserade släktforskare. Nu händer alltså ingenting på denna front. Men vi finner det angeläget att någon fortsätter Haralds arbete. Du som är intresserad, hör av Dig till någon i styrelsen !

16. Högvälborne herr översten tackar alla i gemen för vackert förhållande och god disciplin, samt önskar lycklig resa.

Annotation

138 man från kompaniet sköt på tavlan, varav 3 träffade fläcken, 13 i första ringen, 26 andra ringen, 23 tredje ringen, varpå rapport ingavs.

Upprättad för Anders Edvard Andersson. f. 14/8-1861 i Göksbol, Stavnäs.					Farfar (4) till Per Sunmann. Orter i (S) län om inte annat anges	
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V		
Nr 2-3 (1)	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63		
Nr 2, far	Sundman-Olsson					
Olsson	Olof	f.				
Anders	Korpral	d.				
Självägande bonde	f. 14/10-1797	g.	8			
f. 31/5-1824	Blomskog					
Blomskog	d. 23/6-1848	f.				
d. 8/8-1883	Blomskog, Torkelsbyn	d.				
Hof(NO/Z), Sagstuen	4		9			
29/1-1859	Olsson					
Hof(NO/Z)	Karin	f.				
Nr 1, ansökare		d.				
Andersson	f. 1779	g.	10			
Anders Edvard	Sillerud					
	d. 18/12-1839	f.				
f. 14/8-1861	Blomskog, Torkelsbyn	d.				
Stavnäs, Göksbol	5		11			
d. 23/7-1938	Andersson	Andersson, Anders	Gunnarsson, Anders			
Kongsberg(NO/F)	Erik	f. 24/1-1768, Värmskog, Resbol				
g. 15/10-1882	Hemmansägare		Nilsdotter, Annika			
Kongsberg(NO/F)	f. 22/3-1797	g. 25/10-1789, Värmskog				
Bauer-Larsdatter	Värmskog	Ersdotter, Annika	Larsson, Erik			
Marthine Laurentze	d. 18/1-1880	f. 16/1-1760, Värmskog, Näs	Månsdotter, Karin			
	Stavnäs, Göksbol					
Nr 3, mor	g. 7/6-1824, Stavnäs	6	13			
Eriksdatter	Olsson	Jacobsson, Olof	Persson, Jacob			
Lovisa	Maria	f. 20/3-1762, Stavnäs, Göksbol				
		d. 8/2-1834, Stavnäs, Göksbol	Olsson, Marit			
f. 12/3-1831	f. 12/9-1801	g. 26/12-1794, Stavnäs				
Värmskog	Stavnäs, Göksbol	Andersdotter, Britta	Carlsson, Anders			
d. 5/2-1882	d. före 1868	f. 5/10-1774, Stavnäs, Göksbol				
Hof(NO/Z)		d. 21/11-1839, Stavnäs, Göksbol	Bryntesdotter, Malin	Töresson, Brynte	172(7) - 2/12-1803, Stavnäs, Göksbol	
	7	15	17/12-1750, Göksbol - 11/3-1779	Jonasdotter, Ingeborg		
1997						

**Fortsättning på antavla
Sven Rhodiner**

Nr 61

Generation VI

76 Mårtensson, Gustaf. Gift i Bolhyttan med.

77 , Sigrid.

78 Hansson, Olof. Gift med

79 , Maria.

112 Nilsson, Johan. Gift med

113 Ersdotter, Kristin.

114 Nilsson, Nils. Gift med

115 Mårtensdotter, Catharina.

116 Olsson, Hindrick. Bergsman.

Gift med

117 Jonsdotter, Anna.

118 Olufsson, Oluf. Gift med

119 Andersdotter, Annicka.

120 Schröder, Carl. Född 1672 i Benneberg, Ölme härad, Vrml. "Brukspatron till Torsby i Fryksände".

121 Smitt, Maria. Gift med

122 Simzon, Erik. Bergmästare över Upplands, Gästrike och Västernorr. Bergslager. Gift med

123 Fernell, Maria Jonsdotter.

124 Kjellin, Gustaf Daniels. Född 1689 i V. Ulverud, Stora Kils sn, Vrml. Död i februari 1716 i Kristinehamn, 27år. Präst. 1712, senare skolmästare i Krhmn. Gift 1. med

125 Agrell, Catharina. Född 15/12 1689 i Lungsund. Död omkr 1760 i Kroppa 71 år.

126 Olsson Dahlberg, Måns. Bruksidkare o Bergsman. Delägare i Skarphyttan i Kroppa sn. Gift med

127 Andersdotter, Maria.

Generation VII

240 Johansson Schröder, Hinrik. Född i Lidköping. Död 3/10 1698. Kronofogde över Östersysslet i Värmland. Gift med

241 Tollet, Karin. Född i St Skanum, Ölme hd, Vrml.

246 Jonsson, Jon. Borgmästare i Filipstad 1667-76, Bergsfogde. Gift med

247 Månsdotter, Elisabet. Gift med

248 Kjellin, Daniel Ivari. Född 1642 i torpet Källsäter under Ekenäs, St Kils sn. Död 1723 i V. Ulverud, St. Kil, 81 år. Prästvigd 1673. Kaplan i St. Kil 1674 (komminister). Gift (1680) med

249 Brun (Brunlus), Margareta. Född omkring 1660. Död 1725 i V Ulverud,

St Kil, 65år.

250 Agrell, Halsten. Född 1657 i Frykerud. Död 74år 1731. Präst. 1688. Kyrkoh i Kroppa 1718. Gift 14/8 1687 i Kroppa möjl Lungsund med

251 Edberg, Catharina Eriksdotter. Född i Kroppa fs.

Generation VIII

480 Schröder, Johan. Född 1590 i Lüneburg eller Mecklenburg, Tyskland. Borgare. Gift

482 Giliusson (Tollet), Gilius. Född 1601. Död 2/12 1678. Lands- o härads-skriv. 1631. Fogde ö. Östersysslet i Värml. 1634-1658. Gift med

483 Skytt, Karin.

492 Pedersson, Jon. Bergsfogde. Född 1637. Gift

496 Torparen "Ivar i Källsäter" Gift

498 Brunius, Johannes. Född 1604 i Kils sn i Värmland. Död 1674 i Kil, 70 år. Präst. 1629 och kaplan i Frykerud. 1648 koplän äv. i Kil. Gift med

499 , Margareta. Död 1688 i Ulverud i Kils sn, Vrml.

500 Bonden Börje i Frykerud,. Gift

502 Ilbergius (Ilberus), Ericus Eri. Född början av 1600-talet i Ilberg, St Kil. Död i augusti 1677. Kyrkoherde i Kroppa. Gift 1:o med efterföljande ana. Gift 2:o med Schröder, Catharina. (Född /?? 1632 i Lidköping. Död 3/1 1709 i Lungsund. Bodde där under Gifte 2..)

503 Jansson, Johanna.

Generation IX

996 Brunius, Christoffer Svensson. Född trolig. slutet av 1540-talet. Död 12/6 1628 i Kil. Kyrkoh. i Kil 1579. Kontraktsprost i Östersysslets kontr. 1596. Gift 1:o 1583 med Arvidsdotter. Elisabet. (Död 15/1 1597 i Kil.) Gift 2:o omkr. 1598 med efterföljande ana.

997 Erlandsdotter Gudmundi, Elisabet. Född 22/10 1579 i Örebro.

1004 Jonsson, Erik. Bonde och länsman. Gift 1610 med

1005 Olofsdotter, Elin. Född troligen omkring 1585.

Generation X

1992 Lorensen, Sven. Född 1500-1510 i Bogsund. (nuv. Ulricehamn).

Nr 61

Vidstående antavla har vi fått oss tillsänd av Sven Rhodiner. Som proband står hans mormor, Anna Apelgren, f. Carlsdotter 5/4-1868 i Horssjön, Färnebo.

Sven Rhodiner

*Solhemsgatan 4
654 65 Karlstad*

Död 1579 i Kil. Kyrkoherde i Kil 5.5 1540. Prost ö östra Värmland 1550. Gift **1994 Gudmundi, Erlandus.** Född 1554 i Dragaryd, Kronobergs län. Död 1630. Kyrkoherde i Nor, Vrml. Prost. Gift **2010 Eriksson, Olof.** Född före 1545. Gift

Generation XI

3984 Nilsson, Lars. Handlande i Bogsund (nuv. Ulricehamn). Född slutet av 1400-talet. (Barn 1992) Gift med **3985 Nilsdotter, Karin.** Född slutet av 1400-talet.

3988 , Gudmund. Tornbyggare. Född början 1500-talet i Flandern, Vallon. Gift

Påminnelse om medlemsavgiften 1998

I samband med vår förre kassör Harald Perssons hastiga bortgång uppstod det en lucka i uppdateringen av medlemsregistret. Detta resulterade i att vi sände ut påminnelser om medlemsavgiften 1998 till ett antal medlemmar som redan betalt denna på ett tidigt stadium. Först sedan några av dessa hört av sig, kunde felet uppdagas. Vi beklagar det inträffade men hoppas att de drabbade har förståelse för den uppkomna situationen.

Upptäckt för Anna Carlsdotter g. Apelgren, f. 5/4-1868 i Horssjön, Färnebo.				Mormor (7) till Sven Rhodiner. Orter i (S) län om inte annat anges			
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V			
Antavla nr 061	Generation I Nr 2-3 (1)	Generation II Nr 4-7	Generation III Nr 8-15	Generation IV Nr 16-31	Generation V Nr 32-63		
	Andersson Jan Hindric Torpare f. 1/2-1810	Jansson, Anders. Torpare f. 21/3-1780, Gåsborn, Bjurberget d. 5/3-1841, Råmen, (Fikullen) g. 27/9-1807	Jonsson, Jan 24/4-1749, Gåsborn - 1785, Råmen Andersdotter, Catharina 8 1740, Brattfors - 27/4-1804	Jonsson, Jonas Larsdotter, Ingrid 1709 - 1786, Råmen	Gåsborn -		
	Råmen, Fikullen d. 17/7-1886	Nilsson, Maria f. 4/8-1785, Filipstad, Bolhyttan d. 3/6-1852, Råmen	Olsson, Nils. Bergsman 25/3-1762, Färnebo - 1807, Färnebo Nilsson, Maria 1/11-1764, Färnebo - 1807, Färnebo	Olsson, Olof. Bergsman Elofsdotter, Maria Gustafsson, Nils. Bergsman Olsdotter, Sigrid Ersson, Erik. Torpare Håkansdotter, Lena Andersson, Anders. Torpare Jonssdotter, Margareta	1709, Färnebo - 1763, Färnebo 1725 - 1791 1731, Färnebo - 1792, Färnebo 1731, Färnebo - 1797, Färnebo 1677, Gåsborn - 1747, Gåsborn		
	Färnebo, Långbanshytt. g. 31/12-1835	4 Ersson, Eric. Bergsman f. 30/1-1782, Råmen, Håckhöjden d. 29/5-1816, Råmen, Håckhöjden g. 29/5-1804	10 Nilsson, Håkan. Torpare 1731, Nordmark - 1787, Nordmark Jansdotter, Brita 1741, Nordmark -	1722, Gåsborn - 1809			
	Färnebo, Långbanshytt. d. 15/4-1882	5 Pettersson Lars Nämndeman f. 27/4-1813	11 Larsson, Peter. Gruvdräng f. 11/10-1762, Färnebo, Persberg d. 28/4-1857, (Färnebo, Yngshyttan) g. 26/9-1791	Persson, Hindric Svensdotter, Annika Mattsson, Nils. Gruvbrytare Persdotter, Annika Spade-Andersson, Sven Pålsdotter, Mertha			
	Färnebo, Långbanshytt. g. 2/8-1839	6 Färnebo, Persberget d. 22/3-1886 Färnebo, Persberget g. 2/8-1839	12 Andersdotter, Sara f. 26/4-1770, Kroppa, Högen d. 23/2-1851, Färnebo, (Yngshyttan) 13	1675 - 1759, Färnebo 1689 - 1768, Färnebo 1692 - 1775, Färnebo 1681 - 1758, Kroppa 1681 - 1763, Kroppa			
	Hindersdotter Henrika f. 16/11-1815	7 Hinderdotter Henrika f. 16/11-1815	14 Nilsson, Henrick. Bergsman f. 17/1-1777, Kroppa, Gammelkroppa d. 27/4-1856 g. 18/10-1799	Jonsson, Nils. Bergsman Nilssdotter, Catharina Hinderdotter, Hindrick. (Bergsman) Olufsdotter, Margareta			
	Kroppa, Gammelkroppa d. 9/1-1897	8 Kroppa, Gammelkroppa d. 9/1-1897	15 Schröder, Christiern. Rådman i Filipstad 29/5-1740, Fryksände - 1810 Gustafsdotter-Kjellin, Catharina d. 2/2-1859, Kroppa, (Gammelkr.)	Schröder, Carl Gustaf. Patron Simson, Lisa Maria Kjellin, Gustaf. Prost Dahlberg-Månsdotter, Brita			
	Färnebo d. 27/3-1925	9 Färnebo d. 27/3-1925	16 Färnebo d. 27/3-1925	1705, (Ransäter) - 1743, Fryksände - 1743, Fryksände 1714, Kristinehamn - 1785 1720, Kroppa - 1791, (Karlskoga(T))			
	Ludvika(W), Gräsberg	Ludvika(W), Gräsberg	Ludvika(W), Gräsberg	Ludvika(W), Gräsberg			
20/10-1997							

Prostvisitation i Kila och Tveta församling

1790 den 5 December som war 2dra Söndagen i Advent blef efter Föregången Laglig Kundgörelse Probste-Visitation hållen med Kila och Tveta församlingar uti Kila Kyrka af underteknad probst.

§: 1.

Efter förrättad Introductions Act, som förrättades uti Högwärdige och Wälborne Doctorns och Biskopens ställe och enligt dess förordnande af d: 6 sistl: November, då Kyrkoherden Jonas Ifvarsson inställdes i Ämbetet; framkallade Probsten i Choret ungdomen af dessa församlingar, at förhöras uti innan och utanläsning, och fann till sitt nöje at de woro wäl hand- ledda i den vägen, både hwad stafning och renläsning angick, äfwenledes i utanläsning af Doct: Lutheri Catheches, och begrep efter hwars och ens ålder. De äldre af församlingens inwånare befunnos äfwen, fast med någon olikhet tämmeligen försvarligen i Christendoms Kundskapen, så at man förnam at läsning i bok och Catechisation med tilbörig flit och nit blifwit handhafd i desse församlingar.

§: 2.

Wid efterfrågan(det) hurudant förehållandet war emellan Lärare och åhörare, förspordes intet annat än at de å ömse sidor wore wäl nöjde och tilfreds med hwarandra, och inga oordentligheter förspordes wara hwarken i Gudstjenstens bewistande eller uti allmänna lefwernet.

§: 3.

De fattiga, hwilkas antal war nog stort i dessa församlingar, och som förmodligen nu torde beklagigen ökas, af de många Soldaters fränfalle genom Kriget, hwars Änkor och barn nu blifwit huswilla och brödlösa, hafwa blifwit nu erhållne dels på

Rotar, dels och med Kringgående i Sochnen, samt till liten hjelp i Klädnad fåt något af fattig medlen, hwarutaf äfwen de som lära läsa i bok, få böcker.

§: 4.

Flera Adeliga hus och Familier äro boende i desse Sochnar, såsom Löwenhjelska Gyllenflygtska von Echstedska von Wulfschmidts och Ugglas.

§: 5.

Kyrkogården som är belägen et stycke Söder om Kyrkan och med en Bergrygg skild ifrån Kyrkan är i de senare åren med en wäl lagd Kallmur i det närmaste omgifwen på norra, Västra och Södra sidan; den östra stöter in till Sjön Harefjöl, dock så at både kyrkan och Begravningsplatsen äro innom denne muren belägne och hägnade. Något felar ännu på båda ändar af denna mur innan han Kommer neder till Sjöstranden, hwilket är stängdt med gärdesgård. Innom denna hägnad hafwer församlingen låtit uppföra en graf af Sten med murbruk, att insätta lik uti wintertiden, då jorden är tjälad, hwilka om wåren uttagas och nedgräfwes i jorden; Utaf Kyrkans räkenskaper befans at till denna grafs upsättande är något af Kyrkans medel anwändt, som bör återbäras.

§: 6.

Kyrkan har ingen byggningssäd, den anslagna winsäden utgöres årligen enligt Krono Befallningsmans anordnande och är nog Knapp till wins och oblaters underhållande, Kyrkans och de fattigas inkomster äro inga andra än genom Håfworna Friwilliga gåfwor och Pliktpengar, samt fattigas 1/8 procenten af Sterbhus.

§: 7.

Wid Kyrkoräkenskapernas genomseende, som årligen Walborg Mässotiden afslutas, befans at Kila Kyrkas Saldo den 1 sistl. Maji eller Contanta behållning war Rdr 9: 34 Sh 3 rst. Specie hwarwid observerades at flera poster blifwit utgifne af Kyrkans medel, som twärt emot författningar blifwit anwända till sådana behof, som aldrig Kyrkan, utan församlingen bör swara före. Hwilket Kyrkoherden allwarligen tilsades göra ändring uti.

§: 8.

Wid de föddas, döptas, wigdas, och dödas upptecknande skrifwes altid Prästens Namn, som giordt förrättningen och öfwerst på hwart blad teknas altid årtalet för att snart finna igen den Person man söker efter.

And: Levin Contracts Probst.

Insänt av Gunnar Jonsson

Kila kyrka

Se även artikeln om byggmästare Herzt på sidan 4

**Sveriges Släktforskarförbund
utlyser
Uppsatsstävling för ungdomar**

Ämnet är

”Jakten på min släkt”

Uppsatsstävling för Dig som sökt eller söker efter dina släktingar!

**Två tävlingsklasser: Klass 1: Ungdomar t.o.m 12 år
Klass 2: Ungdomar över 12 år**

Sänd Din uppsats före 1 april 1999 till

”Uppsatsstävlingen”, Sveriges Släktforskarförbund, Box 30222, 104 25 Stockholm.

Märk kuvertet: ”Tävlingsklass...” Glöm inte att skriv namn, adress och ålder på Din uppsats.

Uppsatsen bör omfatta: Klass 1 ca 2 A4-sidor, klass 2 ca 4 A4-sidor.

De bästa uppsatserna i varje län och i hela landet kommer att belönas.

Ur andra medlemsblad

Uthytetidningar från ett hundratal andra släktforskarföreningar finns i vårt bibliotek i Arkivcentrum Värmland. Fråga i receptionen, så visar man Dig. Där finns mycket att hämta för de som har anor på annat håll än Värmland och det har väl de flesta.

Värmlänningar

AnRopet 1998:2 (StorStockholms Genealogiska Förening) "Bleichert i Stockholm och Bjurtjärn" av *Per Lekberg*.

AnRopet 1998:3 (StorStockholms Genealogiska Förening). "Arrak och oxhuvud - Christinehamns Stads Cassa" av *Chris Henning*. Efterlysning berörande Nyed. **Næverkonten 1998:2** (Åsnes Finnskog Historielag) "Litt om Steffens- Henrik og hans aner"

Släkthistoriskt Forum 1998:3 (Sveriges Släktforskarförbund) "Bure-släkten igen" av *Ingvar Dahl*: om Bure-ättlingar på Björnö i Gillberga. Efterlysningar berörande Botilsäter (Rudberg), Bro, Glava, Kila, Millesvik och Ölserud.

Släkt-Trädet 1998:2 (Nordvärmlands Släktforskarförening) "Några finnar i Långsjöhöjden" av *Anders Mattsson*. "Anteckningar om de indelta soldaterna i Röbjörkeby rote" av *Gunilla Önnberg*. "Från hösttinget oktober 1759 i Nedre Fryksdals härad". Antavla för *Gottfrid Alexander Hansson* f 1890 i Torsby.

Svenska Antavlor Band IV, häfte 7 (Sveriges Släktforskarförbund). Antavla för Sveriges första kvinnliga biskop, *Christina Odenberg*, med anor från bl a Fryksdalen, Hammarö, Karlstad, Kroppa och Nor.

Övrigt

Alir-anor 1998:2 Forskarföreningen Alir) "Postbonden" av *Karin Willerius*.

AnRopet 1998:2 (StorStockholms Genealogiska Förening) "Kring skatter, lagar, förordningar - källor för släktforskare" av *Karin Felderman*.

An-Siktet 1998:2 (Folkare Släktforskarförening) "Barnmorskor, fosterbarn och ensamma mödrar" av *Barbro Vikström*.

DIS-PLAY 1998:2 (DIS-ÖST) "Herdaminnen, anteckningar från ett föredrag av *Carl Olof Sahlin*"

Släktspejaren 1998:5 (Vasanejdens Släktforskare rf) "Boktryckeri-societeten"

Släkthistoriskt Forum 1998:3 (Sveriges Släktforskarförbund) "Något om konfirmationens historia" av *Alf Sjölin*. "Domböcker på mikrokort - kan det vara något?"

Rättelser och kompletteringar till Antavla 58

I föregående nummer av VärmlandsAnor fanns antavlan för Sven Renström publicerad. Antavlan var något skissartad, och i presentationen efterlystes kompletteringar. Genom vänligt tillmötesgående från Pehr Hedenqvist i Solna kan därför antavlan nu fyllas på med anor för III:10 Christofer Valenberg enligt följande:

Generation III

10 Christofer Valenberg f 1686, d 1763

Generation IV

20 Sander Göransson Wahlenberg d 1727
21 Ingegerd Svensdotter

Generaion V

40 Göran Sandersson (Vahlenberg), gränstullsinspektör, f omkr 1610
41 Elisabet Gudmundsdotter
42 Sven Gudmundsson, frälsefogde, d 1671 Skällsäter, Järbo (P)

43 Ingegerd Jonsdotter Hesselroth f i Backen, Skållerud (P), d efter 1691

Generation VI

80 Sander Valentinsson, kronobefallningsman i Västersyssle domsaga, d 1648/49
81 Dordi Eriksdotter Ekebon
82 Gudmund Jönsson, borgare i Karlstad
83 Brita Eerlandsdotter f 1589-04-14 i Visnum (S)
84 Gudmund Admundsson, länsman i Valbo, d omkr 1644 i Skällsäter, Järbo (P)
85 Barbro Svensdotter
86 Jon Halvardsson, kronolänsman i Nordals hd (P), f omkr 1585 i Färgelanda (P), d 1645 i Backen, Skållerud (P)
87 Ingrid Larsdotter från Kambol, Bolstad (P)

Generaion VII

160 Valentin Bårdskär, fältskär i

Karlstad

162 Erik Månsson Ekebon, borgmästarre i Karlstad, f i Östra Ämtervik

166 Erlandus Gudmundi, kyrkoherde i Nor, f 1554 i Dagaryd, Kåna (G), d 1630

167 Brita Persdotter f 1558 i Almby (T), d i slutet av 1590

168 Amund Larsson Bagge, hemmansägare i Stora Skällsäter, Järbo (P)

170 Sven Tolsson, bonde i Lommelanda, Lerdal (P)

172 Halvardus Arvidi, kyrkoherde, d omkr 1615 i Färgelanda (P)

174 Lars Torstensson, kronofogde över Dal, levde i Kambol, Bolstad (P)

Generation VIII

324 Måns Andersson, fogde, f i Lödöse (P), levde i Fölsvik, Östra Ämtervik (S)

332 Gudmund, hemmansägare, d omkr 1564 i Dragaryd, Kåna (G)

333 Per Larsson, bonde i Eskog,

Boktips

Clas Tollin: Ättebackar och ödegården

De äldre lantmäterikartorna i kultur-
miljövården av Clas Tollin. Utg. av
Riksantikvarieämbetet 1991. ISBN 91-
7192-819-7.

Det här är inte någon ny bok, den gavs ut redan 1991, men jag tycker att den är värd att nämnas i alla fall. Det är dels en underhållande och informativ bok om äldre kartor och om kartornas betydelse. Dels är det en mycket vacker bok som för den som är intresserad av kartor och ger ett stort nöje genom att bara titta på de vackra kartorna som fyller sidorna.

Boken är uppdelad i fyra olika delar där den första delen handlar om kartans historia. Man får veta vilka slags kartor som finns, varför de har kommit till och vad man som släkt- och hembygdsforskare kan få ut av dem. Varje slag av karta är tydligt förklarad med exempel på hur den kan se ut. Man kan bl.a. läsa att de första storskaliga kartorna över byar och gårdar ritades redan i början av 1630-talet. Kartorna lämnades in på Räkningekammaren (Kammarkollegiet) och ordnades sedan efter by, socken och härad och bands in i s.k. geometriska jordeböcker. Ofta karterades hela socknar och härader.

Almby (T)

336 Lars Bagge, hemmansägare i Stora Skällsäter, Järbo (P)

344 Arvid Jonsson, hemmansägare i Backen, Skållerud (P)

Generation IX

648 Anders, borgare i Lödöse (P)

688 Jon, bonde i Upperud, Skållerud (P), f omkr 1490, d omkr 1575 i Upperud, Skållerud (P)

II, rättelse

2 Anders Renström föddes 1758

Peter Funke, Mölnadal

Den andra delen av boken tar upp var de viktigaste kartarkiven finns. Många kända och okända arkiv finns med. Ett arkiv som man oftast inte tänker på är Kungliga biblioteket. Där finns en närmast komplett samling av svenskt tryckt kartmaterial. Då det är pliktleverans av alla tryckta kartor växer arkivet ständigt. Här finns även en del 1600-tals kartor.

Del tre tar upp olika delar och symboler som finns på en karta. Man kan här få tips om hur man kan läsa en karta och vad den informationen kan säga. Genom att granska hägnader och gärdesgårdar kan man se hur odlingsmarken var uppdelad. Olika markslag skiljs från varandra. Tamdjur stängdes mycket sällan in i hagar utan betade fritt. Däremot kan man hitta kalv- och oxhagar. Genom att mindre hagar och inhägnade markstycken såsom kål- och humlegårdar ofta ligger vid tomtgränsen kan man se hur bebyggelsen är grupperad. Om byn t.ex. är spridd eller samlad, om den är reglerad eller inte och om det finns en gemensam bygata eller särskild malmbebyggelse.

Man tar även upp, i den fjärde och sista delen, hur man idag kan använda sig av gamla kartor inom kulturmiljöarbetet. I dag är flera projekt igång där man ritar av gamla kartor (excerperier), tolkar dem och överför dem till den moderna ekonomiska kartan. Materialet kan sedan lätt användas i olika forskningsprojekt. I del fyra kan man sedan läsa om några exempel på vad man kan komma fram till genom den här metoden. För Värmlands del har t.ex. Mats Widgren hittat fyra olika bebyggelse typer. Han har även sett att odlingssystemet i Värmland påminner mera om det i Norge och i Norrland, än om odlingssystemet i övriga Sverige.

Anette Carlsson

Peter Olausson: En storbondedekariär

Häradsdomaren Lars Larssons (1734-1799) privata och offentliga verksamhet under 1700-talets andra hälft. Del I: Den privata karriären. Underlag/utkast till avhandlingsskapitel 1997. Högskolan i Karlstad. 35 sid, A4.

Författaren ger här en beskrivning av en anfaders liv med material främst hämtat ur Gillbergs härads domböcker. Han har testat det förra året färdigställda personregistret. Lars Larsson omnämns vid 225 olika tillfällen mellan åren 1754 och 1805. Förutom domböcker har författaren använt framför allt bouppteckningar, kartmaterial samt handlingar i kyrkoarkivet för Gillberga, inklusive de däri ingående statistiska tabellerna från 1749 och framåt.

Lars Larsson liv som bonde och storbonde beskrivs liksom hans familjeförhållanden, sociala kontakter och ekonomiska förhållanden. Hans hälsa beskrivs. Man kan ur bouppteckningen konstatera att han tydligt nyttjade tobak. Bland släktskapsförhållanden kan nämnas ett, som kom inför domstol rörande äktenskapshandel mellan Lars Larssons son och en länsmansdotter från Nordmarks härad.

Man får i uppsatsen information även om domstolsväsendets uppbyggnad samt om Gillbergas geografi. Uppsatsen är illustrerad med gamla och nya kartor över häradet och socknen. Uppsatsen kommer att följas av en del med beskrivning av Lars Larssons yrkesroll och ingår i en större analys av bondesamhället med fokusering på de s k storbönderna, vilket allt ingår i författaren avhandlingsarbete vid högskolan i Karlstad.

Bernhard Granholm

Arkiven i Karlstad på Internet

Arkiven i Karlstad har funnits en tid på Internet. Deras adresser är följande:

Värmlandsarkiv (VA)

<http://www.ra.se/-la/varmla/varml-a.htm>

Folkrorelsearkivet för Värmland (FA)

<http://w1.555.telia.com/~u55500027/> (gäller preliminärt t o m oktober)

ANOR SÖKES

Till ANOR SÖKES tar vi emot frågor om anor och ättlingar från alla, som är medlemmar i en släktforskarförening

386. Jag söker uppgifter om

a) Vem som var far till min mf ff *Olof Månsson*, f oäkta 1816-06-04 i **Edeby, Övre Ullerud**. Hans mor var *Stina Arvidsdotter* f 1772-07-18 också i **Edeby**. Ingenting nämns i födelseboken eller husförhörlängderna om Olofs far.

b) Släkten *Kattérn* (Cattern, Kathern etc). De fanns åtminstone åren 1719-26 i **Filipstad**, troligen i själva staden. Herr Kattérn var bergsfogde g m *Helena (Lena) Lund*. De fick minst sex barn varav fem finns med i Filipstads födelsebok. Fyra barn dog i Filipstad. Min ana hette *Elias* (senare kallad Isak), döpt 1722-11-14. Om honom har jag uppgifter från 1770 och framåt. Han gifte sig i **Sölvesborg** 1770 med *Helena Sofia Törnebom* f 1752.09.19 i **Sissebeck, Sölvesborg**, dotter till *inspektören Lorenz Törnebom*. Var fanns familjen före 1719 resp efter 1726 ? Kan släkten Kattérn härstamma från utlandet ? Även uppgifter om släkten Törnebom är av stort intresse.

Leif Blomstergren
Kornettgatan 23
656 34 Karlstad
Tel 054-835710

387. Jag önskar komma i kontakt med någon som har forskat eller känner till något om följande personer:

a) *Per Persson* f 1836-08-30, bosatt i Ransbytorp, sedermera Backa Norra Utskogen. Flyttade till **Norråla** och bytte namn till *Hemström*. Jag har kunnat följa denne min mm f bakåt till *Per Jansson* f 1762-05-10 i **Ransbytorp, Lysvik**.

b) *Stina Nilsson*, hustru till ovan-nämnde *Per Persson* f 1837-10-10 i **Öjenäs Lomåsen Ransbytorp**. Stinas far hette *Nils Björnsson* f 1792 och bosatt i **Björnkärrshöjden Norra Östmark**. Hans far hette *Björn Halstensson* f 1745 i **Björnkärrshöjden Norra Östmark**.

Raoul Hemström
Nybrogatan 41
114 39 Stockholm
Tel 08-6604303

388. Jeg søker aner til følgende personer:

1) Edla Svendsdotter, f. 1843 i **Blomskog, Varmeland**

2) Gabriel Anderson f. 4. feb. 1860 Blomskog, Varmeland

3) Augusta Andersdotter f. 1859 "nagonstans i Sverige"

Alle tre dro til Norge.

Nr. 1 giftet seg med Syprian Pedersen, f. 1822 i **Aremark, Norge** og ble fosterforeldre til min farfar.

Nr.2 giftet seg med min oldemor Olga Regine Trondsdatter f.1864 i **Skedsmo, Norge**. De bodde på **Mysen, Eidsberg, Norge**.

Nr.3 ble gift med Karl Petrus Kristiansen, f. 1862. De bodde i **Sør-Odal, Norge**.

Bjørn Einarsen

Anna Rogstads vei 47

N-0597 OSLO, NORGE.

Bjorn.Einarsen@oks.hioslo.no

389. Jag söker alla ättlingar fram till nu-tid efter följande syskon i **Karlstad**. De bor samtliga på tomt nr 35 i Karlstad år 1895. Alla tre var födde i **Sätter, Alsters sn**:

a) *Gustav Adolf Roman* f 1841-05-19.

b) *Augusta Regina Roman* f 1844-04-05.

c) *Julius Leonard Roman* f 1842-12-17. Han gifte sig 1889 med *Emma Kristina Karlsson* f 1857-01-30 i **Köping (U)**. De hade åtminstone barnen *Nils Johan* f och d 1891, *Anders Ivar* f 1893-11-22 i Karlstad samt *Åke Lennart* f 1895-06-30 i Karlstad.

Gunnar Jonsson

Ålvhagsgatan 25

661 40 Säffle

390. Jag söker följande personer:

a) Christina Charlotta Eriksdotter f 1840-05-30 i Mangel, Träskog, **Gunnarskogs sn**. Hon utflyttade år 1864 utan att anmäla vart. Med sig hade hon en oäkta son Johan Gustaf f 1864-04-06. Hennes två bröder tog sig efternamnet Brander och

det kan tänkas att hon gjorde det också.

b) Födelseort för soldaten *Håkan Bengtsson Resar* på **Sollerön i Dalarna**. Han var född 1701, kom till Sollerön på 1720-talet och uppges vara varmlänning. Han dog 1791 och dödboken säges föräldrarna heta Bengt Håkansson och Marit Andersdotter.

Mikael Eriksson

Gesunda 1309

792 90 Sollerön

Tel 0250-21129

391. Jeg søker min svenske oldefar Erik Johan Anderson f 1850 i **Värmland**. Hans far het *Anders Brynjulfsen*. I kirkebokenes innflyttningsprotokoll finner vi at han flyttet fra Sverige til Norge 1871-07-07, og at han foreviste en attest av 1868-10-30 undertegnet Löfgren. Han giftet seg 1871-07-11 med *Marte Helene Larsdatter* fra **Söndeled**. Hans yrke var matros, og folketellinga fra 1875 oppgir han som fravaerende fra hjemmet, antagelig i Tyskland. Folketellingen 1891 opplyser at Marte Helene Larsdatter er blitt enke.

Rigmor Torjusen Hartveit

Regnbueveien 2 C

N-0664 Oslo, Norge

Tel 47 22721839

392. Min farfar *Olof Olsson* föddes 1866-04-01 i **Höjden, Gräsmark**. Han emigrerade i likhet med två av sina bröder till **USA**, där han kallade sig Hoglund eller Haglund. Olofs far hette också *Olof Olsson* f 1827-07-13 i **Norra Viken, Sunne**, och modern hette *Stina Svendsdotter* f 1832-07-18 i **Norra Höjden, Gräsmark**. Jag önskar komma i kontakt med svenska släktingar eller andra som vet något om denna släkt.

Alice Scoggan (Haglund)

Svar på engelska till E-post:

els@pacbell.net

Eller till

Peter Funke

Gladiolusgatan 5 G

431 61 Mölndal

393. Jag söker *Olof Piscator* som omkring åren 1725-1740 var gift med *Lisa Kjellin* i hennes andra äktenskap. Hon

Svedjefinnar

hade tidigare varit gift med kronolänsman *Eric Selling* d 1719 och var då bosatt i **Visnum**. Lisa Kjellin var född i **Stora Kil** och dotter till komministern där *Daniel Ivar Kjellin*. Olof Piscator och Lisa Kjellin var under åren 1725-1738 bosatta i **Ulverud i Stora Kil** där deras tre barn föddes. De flyttade sedan till **Högvalta i Frykerud** där Olofs namn är struket i hfl 1741-1745 och Lisa är änka för andra gången. Vem var Olof Piscator, när var han född, vad hade han för yrke och vilka var hans föräldrar? Härstammande han från Piscator-släkten från Hammarö eller var han vallonättling?

*Mildred Andersson
Vallavägen 41, 3
136 41 Haninge*

394. Är *Sven Rudberg* f 1735 i **Ölserud** (se antavla 58 i VärmlandsAnor 98:2) släkt med *Gunilla Eliasdatter Rudberg* f 1718? Hon var mf fm till *Selma Lagerlöf*, och hennes härkomst är okänd enligt Erik Hellerström, som forskat på Selma Lagerlöfs anor. Hon var gift med trädgårdsmästaren *Johan Wallroth* i **Eskilsäter**, som likt Botilsäter ligger på Värmlandsnäs. Det bör finnas en möjlighet att *Sven Rudberg* och *Gunilla Rudberg* är besläktade, men så vitt jag vet har ingen funnit anorna för någon av dem ännu.

*Peter Funke
Gladiolusgatan 5 G
431 61 Mölndal*

Vi behöver fler antavlor !

Vårt lager av antavlor börjar ta slut och vi behöver fylla på med nya för kommande nummer av VärmlandsAnor. Vi vill därför uppmana våra läsare att sända in antavlor till redaktionen. Det är något som också kan löna sig. Någon annan släktforskare som läser Din antavla kanske sitter inne med kompletterande uppgifter. Ett bra exempel på detta finner Du på sid 22: Rättelser och kompletteringar till Antavla 58.

"Paljacka Pajse och Mylimak" heter en bok av Nils Holmdal och Héléne Littmarck, som vi fått i gåva av Västerbergslagens Släktforskare. Den handlar om de finska ortnamnen i Grangärde finnmark. Det är en bok som är läsvärd inte bara för dem som har anor i Grangärde utan för alla släktforskare som råkar på finnar och finsk kultur i Sverige. Där kan man bland annat läsa om rior, som från början var en av finnarnas viktigaste byggnader. Att de ansågs förvara säden bra, berättar många sägner t ex från Värmland:

En finlandsfinne kom till Säljön i Gräsmark, där han svedde och brände. Han hade lyckan med sig, ty han skördade mycket svedjelandsråg. Under tiden sköt han mycket vilt och fångade mycket fisk. Och så höll han på tills han hade ett rikligt förråd av råg och kött. Då han ansåg att han hade nog av båda, låste han rian som han byggt, gömde nyckeln under en sten och begav sig tillbaka till Finland. Nästa gång han kom, hade han hustru med. Kom-

men i närheten av rian, visade han på denna. Hustrun utbrast då. Tänk den, som hade ett sådant hus. Han sparkade fram nyckeln, öppnade dörren och visade henne husets förråd, och då hon fick veta att alltsammans hörde dem till, grät hon av glädje.

En annan bok som vi också fått i gåva av Västerbergslagens Släktforskare handlar om Finnbyar i Säfsen, utgiven av Säfsens Fotodokumentation. Några gårdar har anknytning till Värmland:

Bondbacken i Kvarnberget kallades på 1700-talet för "Kansens" då brukarens släktnamn var Kansainen. Pål Larsson kom till Kvarnberget 1718 från Ny socken i Värmland. Hans son Lars, född 1719, mördade grannen Mats Persson Pasainen år 1747. För detta fick han plikta med livet då han halshöggs den 14 mars 1748.

En annan Pål Larsson men med släktnamnet Kyttöinen sålde sitt hemman i Gällinge och flyttade till Solberget i Eks-härad år 1644.

Lars-Gunnar Sander

Projekt Teleslekt läggs ned

De senaste åren har massmedia ständigt matat oss med information om Norges ekonomiska framgångar. Men nu kommer besynnerliga nyheter i radio, TV och tidningar: Norge i ekonomisk kris. Kan det vara möjligt? Jo, så måste det vara, för där som här i Sverige är det släktforskarna som får ta emot den första stöten, när det blir sämre tider. Projektet Teleslekt läggs ned och bestörtningen är stor bland de norska släktforskarna. Redaktören för *Genealogen*, tidskrift för Norsk Slekthistorisk Forening, skrader inte orden i nr 1/98. Hör bara:

"Noen ganger hender det at man blir frustrert og forbannet. For egen del kunne jeg ikke annet enn å reagere med sinne og oppgitthet da jeg hørte at Prosjekt Teleslekt skulle nedlegges."

Syftet med projektet var att dataregistrera de norska folkräkningarna. Svenska släktforskare med norska anor förstår nog mer än andra vilken stor betydelse ett sådant register skulle få, där man skulle kunna söka efter personer över hela landet eller i ett visst fylke. År 1900 lär snart vara komplett och för år 1865 påstås hälften ha blivit registrerad men nu avbryts alltså det hela. Kulturdepartementet vill inte längre betala de årliga driftkostnaderna som uppgår till 8,5 miljoner norska kronor och de 31 anställda på Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana får se sig om efter annat arbete. Projektledaren säger att den expertis som de anställda nu sitter på, kommer att ta lång tid att bygga upp igen.

Lars-Gunnar Sander

Föreningens utgivning av böcker och register

Föreningen säljer ett antal publikationer, både egna och medlemmars. Medlemmar som önskar annonsplats för egna publikationer, kontakta ordföranden. För angivet pris tillkommer pack och porto. Maxporto per leverans (10 kg inom Sverige är 70:- och till Norge 155:-. Order som överstiger 500:- skickas per postförskott, övriga faktureras. Egna publikationer kan även köpas direkt hos föreningens sekreterare. Vi rekommenderar beställning via brev/fax till sekreteraren eller e post till genealogi.wermland@swipnet.se. Vid slutförsäljning kan dröjsmål uppstå under trycktiden.

Register

Bogen (S)

Födde, vigde, döde 1850-92 225,00

Ekshärad (S)

Födde 1665-1722 250,00

Födde 1723-1799 140,00

Fryksände (S)

Födde 1707-1765 290,00

Kila (S)

Födde, Vigde, Döde

1640-1699 60,00

Gunnar Jonsson

Vigde 1689-1900 120,00

Gunnar Jonsson

Födde, Vigde, Döde 90,00

1700-1749

Gunnar Jonsson

Bouppteckningar 60,00

1744-1859

Gunnar Jonsson

Norra Råda (S)

Födde 1725-1769 140,00

Mats Hellgren

Stavnäs (S)

Födde 1687-1775 170,00

Jan Thimberg

Födde 1776-1850 200,00

Jan Thimberg

Födde 1851-1920 210,00

Jan Thimberg

Vigde 1687-1920 320,00

Jan Thimberg

Döde 1687-1825 320,00

Jan Thimberg

Döde 1826-1920 320,00

Jan Thimberg

Sunne (S)

Födde, Vigde, Döde 140,00

1669-1721

Arne Linnarud

Vitsand (S)

Födde, Vigde 250,00

1824-1860

Östmark (S)

Födde 1765-1820 240,00

Arbetsvandringar Värmland Härjedalen

under 1800-talet 100,00

Roger Alderstrand och ABF Härjedalen

Ortsregister

Värmland 50,00

Gunnar Jonsson

Dalsland 40,00

Gunnar Jonsson

Värmlands släktforskar- katalog

1996 60,00

Mats Hellgren

Hembygds litteratur

En kyrkoherdes vardag Ekshärad 1700-1758

Andreas och Bengt Piscator, kyrkoherdar, har fört anteckningar om allt som tilldragit sig i prästgården. År 1758 omfattar dag för dag notering. Häftat 186 sid.

..... 150,00

Britta Johansson m.fl.

Torp i Botilsäter

Format A4. Plasthäftad med skyddsslag 60,00

Eric Sundell

Kvarnarna vid Rottnafallen

Kvarnindustrins uppbyggnad från 1600-talet. Teknik, matning, kvarnbeskrivningar, personindex. 110 sidor i häfte med 4-färgsomslag 120,00

Maj Olsson m.fl.

Torp och ödegårdar i Ölserud

Format A4. Plasthäftad med skyddsslag 70,00

Övrigt

Antavleblanketter A3, 5 st 1 5,00

Nytt från VSF 1984-1991

hel årgång 75,00

VärmlandsAnor 1992-

per nummer 30,00

hel årgång 100,00

Råd och tips vid registrering av

kyrkböcker 25,00

Vi har gått över till fakturering. Idag faktureras alla beställningar. Porto och paketering tillkommer, dock högst 70:- inom Sverige.

Vid beställning över 500:- tillkommer postförskottsavgift 28:-.

Extern försäljning

Finnar i Östmark, Vitsand, Nyskoga, Södra och Norra Finnskoga

30 finnhemman, 5 torp, 80 finnsläkter.
Personregister 2200 personer. 330 sid.

Finnar i väst och Finnar i Gräsmark och Lekvattnet

Pris per styck
SEK 180,00 inkl porto
NOK 250,00 inkl porto
Införselavgift 40,00

Beställs på
postgiro 96 33
69-4
Jarl Ericson,
Nordmarksgatan
7
671 51 Arvika.
Tel 0570-19488

Bilder af Värmskog från istid till nutid

Ingrid Johansson m.fl.

32 kapitel, 155 sidor, illustrerad, kar-
tor, inbunden, hög kvalitet.

Beställs via
Ingrid Johansson,
Gansbyn, Sättra,
671 95 Klässbol.
Tel 0570-461070

Höstens program 1998

Anbytar- och släktforskarafon

Tisdag 15 september kl 18.00

Säffle Hembygdsgård, Olof Trätäljagatan 33 Kaffe serveras

Höstträff tillsammans med släktforskare från Östfold

Lördag 26 september kl 13.00

Arkivcentrum Värmland i Karlstad (gamla seminariet, Hööksgatan 2)
Visning av arkiven med tonvikt på det nya Landsarkivet och föreningens
rum. Kaffe i tornrummet.

Invigning av Arkivcentrum Värmland

Onsdag 14 oktober.

Program och tider kommer i dagstidningarna.

Fikaträff

Fredag 16 oktober kl 19.00

Tornrummet, Arkivcentrum Värmland

Information om arbetet med Riksstämman 99 i Karlstad.

Vi träffas, dricker kaffe, pratar släktforskning och hjälper varandra med problem.
Ta med eget fika, släktforskarmaterial och frågor som Du vill diskutera. Har Du
något intressant att berätta så gör det !

Arkivens dag

Lördag 7 november

Arkivcentrum Värmland i Karlstad öppet hus hela dagen

Medlemsservice - rådgivning

finns i forskarsalen, Arkivcentrum Värmland, Karlstad
måndagar kl 16.00-19.00

Folkräkning på nätet

Första delen av Folkräkningen 1890
finns nu tillgänglig på Internet. Folk-
räkningen är det utdrag ur husförhørs-
längderna, som skickades in till SCB.
Västerbottens län är färdigt, 123 000 pos-
ter, och utlagt på nätet via Forskning-
sarkivet i Umeå. Alla uppgifter är sök-
bara, och man får fram familje-
sammanställningar m m. Adressen är
www.foark.umu.se/folk/

Stor dödlighet inom en familj

Bruksegaren, E J Jansson på Hennie-
hammar i närheten av Filipstad och hans
fru, hvilka förut måst jorda sexton barn i
deras späda år ha i dessa dagar drabbats
af sorgen att se sitt enda återstående barn,
en elfa årig gosse, aflida i difteri.

*(Saxat ur An-Siktet,
medlemstidning för Folkare
Släktforskarförening)*

Du kan bli *Stödjande medlem* i **Sveriges
Släktforskarförbund**, för bara **180
kr/år**. Du får *Släkthistoriskt Forum*, *Svenska
Antavlor*, köprabatter m.m.

Sveriges Släktforskarförbund,
Box 30222, 104 25 Stockholm. Tel. 08-695
08 90. E-post: genealogi@genealogi.se

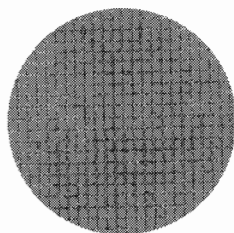
Begränsad eftersändning
Vid definitiv eftersändning retur med
den nya adressen till:
Värmlands Släktforskarförening
c/o Lars-Gunnar Sander
Norra Berghaget
653 40 FORSHAGA

B

Föreningsbrev

Nu är det grönt
att trycka på

KNAPPEN

Ramgatan 7 • Box 2149 • 650 02 KARLSTAD • Tel. 054-15 66 75

Värmlands mesta fullservicetryckeri!